

ЛІТО: МИ ПЕРЕВІРИЛИ, ЧИ БЕЗПЕЧНІ КАВУНИ
НА ТЕРНОПІЛЬСЬКОМУ РИНКУ

с. 11

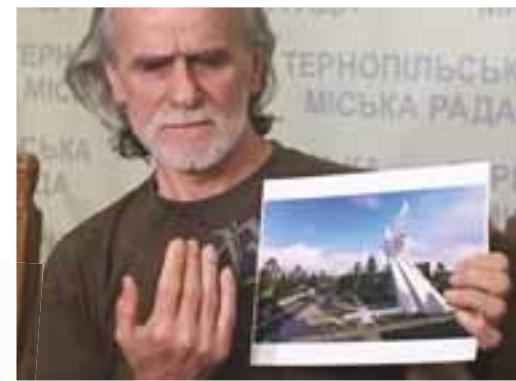
НАШ ЗЕМЛЯК ПИСАВ ПРО
ДОСЛІДЖЕННЯ МАРСА

с. 19

ТАЛАНТОМ ПІДКОРИЛА
НЬЮ-ЙОРК

ІНТЕРВ'Ю с. 17

ЗАМІСТЬ ЛІТАКА –
ЯНГОЛИ

ГОЛОВНЕ с. 5

www.ria.ua

Газета є членом Всесвітньої Газетної Асоціації

Як працює сміттєвий бізнес у Тернополі

Попри заборону екологів вивозити сміття на Малашівецьке звалище, місцева влада разом із перевізниками продовжують це робити. Місцеві активісти кажуть, що працює добре налагоджена корупційна схема на 25 мільйонів гривень

ВИДАВНИЦТВО «RIA ПЛЮС»

Малашівецьке звалище є незаконним, оскільки експлуатують його без будь-якої документації. Також заступник головного державного інспектора з охорони навколишнього природного середовища Тернопільської області Едуард Ференц. Фахівець

розвідає, що тверді побутові відходи (далі відходи — прим. авт.) перевізники сміття з подачі місцевої влади вивозять туди самовільно, порушуючи всі екологічні норми. Більше того, їхні дії підпадають під статті 239 та 241 ч. 1 Кримінального кодексу.

Читайте **РОЗСЛІДУВАННЯ** с. 7

СЬОГОДНІ У НОМЕРІ

525

ВАКАНСІЙ
ВІД ПРОВІДНИХ ФІРМ
ТА ОРГАНІЗАЦІЙ

Область із новим
прокурором

Чернівчанин В'ячеслав Перч — новий прокурор Тернопільської області. Його офіційно представив генпрокурор Юрій Луценко, який 16 липня побував із робочим візитом у Тернополі. Луценко зачитав наказ про звільнення з посад чотирьох прокурорів області. Всі вони «попались» на хабарництві.

Найбільша колекція декоративних штукатурок з Італії

Декор-центр
Colorificio Veneziano

ТЦ «Кристал» 2-й поверх,
вул. Живова, 156,
м. Тернопіль,
тел. (097) 904-58-01,
(096) 439-22-55

справжні
броньовані
ДВЕРІ
від виробника

пожежний сертифікат
ліцензійний монтаж
дверей

під
індивідуальні
розміри

підприємство
РИФ м. Тернопіль,
вул. Довженка, 18 тел.: (0352) 438030, (067) 7191371

Швидко Гроші

3000 ГРН
ГОТІВКОЮ ОДРАЗУ

20 хвилин
ЛІШЕ ПАСПОРТ ТА КОД

sgroshi.com.ua
(093) 170 10 28

• вул. 15-го Квітня 12 (зуп. Ринок "Оріон")
• вул. А. Живова 7 (зуп. "Автовокзал")

Чай-Двір

ТРОТУАРНА ПЛИТКА
м. Тернопіль, Крушельницької, 18, к. 203

МАГІК
т.: (0352) 52-28-18

20.ua

Ваші відгуки про
послуги у Тернополі

7600 тис. тернополян вже написали
відгуки про товари та послуги.
Це допоможе Вам обрати найкраще!

Компаньйон Фінанс

ГРОШІ ГОТІВКОЮ
до 10 000 грн

вул. Київська, 11
вул. Патріарха Мстислава, 1

050 479 14 83
www.kf.ua

ПРЯМА МОВА
Світлана ГРИВАЧ

„Кіно” з осадом

Автовокзал. Лле дощ. Сиджу на лавці під накриттям. Тут до тієї ж лавки прямує делегація: під руки ведуть жінку. За ними командним голосом — начальниця автовокзала, наказує, що робити: «Посадіть її тут! Алкоголічка. Я вже всі близьчі магазини оббігала і попередила продавців, щоб не продавали їй горілки! Викинули мені її тут з автобуса». Далі вахтерським тоном намагається з'ясувати у п'яної пані, чи є у неї діти, батьки. А пані — тільки му-гу-муги-бути. Виявилось, що іде вона з Черкас, в якесь місто Горно. Зрозуміти ніяк.

Коли начальниця віходить, „дама” щось говорить мені. Виявилось, просить купити їй чекушку. Ошелешена, я підвелась і відійшла. Далі старий дідок, російськомовний, щось перепитує у мене. Мовляв, що вона хотіла. Відповіла, що не знаю. А він: «Но ето же живий чоловек. Нельзя так. Может, она пить хотела, кушати». Далі люди на вокзалі змінюються швидкими темпами. «Пані» вмираючим тоном знову просить когось купити їй чекушку. І майже кожній новій делегації начальниця, вибігаючи подивиться, коротко розповідає про жінку. Дід причитає: «Ето же живий чоловек!», «Нельзя так, ви же тоже люди! С кем не бывает». І лавка перетворюється на та-кий собі курник «куд-куда» з повчаннями. Дід, хвилюючись, може, та жінка просто пiti хоче, біжить і купує пляшку води. За мить „дама“ жбує її на землю. Пенсіонер піднімає пляшку і викидає у смітник. А потім біжить і купує „дамі“ лимон. Мовляв, може, хоч це її поможе.

Я так і не визначилась, хто правий у цій ситуації — «страхі» моралі, чиєї прочуханки так бракує «дамі» повсякден, чи наївний дід-захисник. Істинна десь посередині. Якася така собі сценка з радянського фільму. З осадом.

КАПІТАЛЬНО ВІДРЕМОНТУЮТЬ ДАХИ НА П'ЯТЬ МІЛІЙОНІВ

Ремонти ■

Загальна площа запланованих капітальних робіт становить близько 23 тис. кв. м. Також заплановані поточні ремонти покрівель — це ще 24 тис. кв. м

ІРИНА БЕЛЯКОВА, 0-95-875-33-60,
IRYNA.BELYAKOVA@GMAIL.COM

На капремонт дахів із міської казни цьогоріч виділили 4 млн 794 тис. грн.

Титульним списком передбачено 32 об'єкти. Про це повідомили в управлінні ЖКГ міськради.

У серпні цього року у міськраді переглянутуть бюджет. Тож якщо у тернополян є скарги на протікання покрівель, про які з певних причин вони не повідомили балансустримувача чи управління, у міськраді радять якнайшвидше про це дати знати. Є шанс, що після перегляду бюджету буде зможа виконати більший обсяг робіт, запевнили там.

Ще можуть внести у списки

— Титульні списки капремонту дахів були затверджені виконкомом ще 10 лютого, — повідомив заступник начальника відділу з експлуатації та ремонту житлового фонду управління житлово-комунального господарства, благоустрою та екології міськради В'ячеслав Мокляк. — Упродовж року до переліку вносили поправки, тож на сьогодні заплановано відремонтувати 32 покрівлі на загальну суму 4 млн 794 тис. грн.

На сімнадцятьох об'єктах роботи вже завершені. Ще на трох — тривають, запевнили у міськраді. Із запланованих коштів викори-

фото управління ЖКГ міськради

На Симоненка, 4 ремонтують покрівлю. У ПП «Люкс» просять не засмагати на дахах, не розпивати алкоголь і не залишати сміття

стали 3,1 млн грн.

— Загальна площа запланованих капітальних робіт становить близько 23 тис. кв. м, — каже пан Мокляк. — Підприємства, які обслуговують житловий фонд у Тернополі, запланували відремонтувати 24 тис. кв. м покрівель. Це буде поточний ремонт.

Минулого року комунальники капітально відремонтували тридцять два об'єкти на суму 5 млн. 400 тис. грн.

— Цього року у серпні переглянуть бюджет, тож якщо у тернополян є скарги на протікання, про які з певних причин вони не повідомили балансустримувача чи управління, радимо не зволікати з написанням звернення, — каже комунальник. — Можливо, після перегляду бюджету буде зможа виконати більший обсяг робіт ще у цьому році.

Пишіть меру і депутату

Аби будинок внесли до переліку тих, які будуть капітально відремонтовані у 2017 році, тернополянам варто написати колективну заяву на ім'я міського голови. Не здивим буде звернення від депутата, який курує певний округ. Представники обслуговуючого підприємства надають до управління житлово-кому-

нального господарства міськради список пропозицій щодо потреби у капремонті покрівель будинків, сформований на основі осінніх оглядів. Також при формуванні списку до уваги обов'язково беруть доручення міського голови.

Остаточний перелік покрівель, які будуть відремонтовані у наступному році, формують після затвердження бюджету та за погодженням депутатських комісій. З урахуванням звернень громадян, депутатів, громадян, запевнили у міськраді.

Поточний ремонт покрівель здійснюють працівники підприємств, що обслуговують житловий фонд і прибудинкові території.

Як повідомила заступник директора ПП «Люкс» Катерина Садівник, іхнє підприємство запланувало поточний ремонт покрівель у 18 будинках. Станом на 15 липня роботи завершили 12 будинках.

— Для того, щоб з'ясувати, чи у належному стані покрівля, підприємство здійснює сезонні огляди, — пояснила пані Садівник. — Крім цього, підставою для проведення обстеження покрівлі може стати звернення мешканця того чи іншого будинку.

У такому випадку обстеження проводять спільно із представником квартири, від якої надійшла

скарга на протікання. Згодом його попереджають про початок ремонтних робіт, і мешканець за бажання може стежити за роботою, додає заступник директора ПП.

Аби підписати акт, чекають зливи

— По завершенні робіт мешканцю, який звертався зі скарою, пропонують підписати акти виконаних робіт, — розповіла Катерина Садівник. — Дехто підписує відразу, хтось відтерміновує підписання до першого дощу.

Фахівець зазначила, що не завжди вдається безпомилково визначити обсяги ремонтних робіт. У цьому полягає великий «мінус» рубероїдного покрівля. Після осіннього огляду працівники підприємства складають план ремонту певної кількості метрів, та у процесі роботи вносять корективи. Буває, що заплановано здійснити поточний ремонт незначної частини покрівлі, але у ході роботи виникає потреба відремонтувати більшу площину.

— Якщо ситуація критична — підприємство звертається до управління житлово-комунального господарства із пропозицією здійснити капітальний ремонт покрівлі, — пояснили у ПП «Люкс».

Дуже великої шкоди покрівлі на багатоповерхівках завдають люди, які засмагають чи по-іншому проводять там своє дозвілля, приміром, смажать шашлики, каже Катерина Садівник. Відпочивальники пошкоджують цілісність покрівлі, що спричиняє проблеми для жителів останніх поверхів та зайді витрати для балансустримувачів.

Комунальники просять тернополян терміново повідомляти про присутність сторонніх осіб на даху представникам правоохоронних органів. — Покрівля — не місце для засмаги, прогулянок чи влаштування романтичних вечорів, — наголошують фахівці відділу з експлуатації та ремонту житлового фонду. — Ключі від покрівель та горищ повинні мати лише працівники жеку, а виходи туди мають бути замкненими.

ЕКСПЕРТИ RIA ПРО НАЙАКТУАЛЬНІШЕ

Юлія ФЕЦІН (20 р.), менеджер з туризму:

Галина БІЛОВУС (25 р.), касир:

Ірина МАЦКО (38 р.), письменниця:

Володимир ШЕВЧЕНКО (39 р.), регіональний координатор Уповноваженого з прав людини:

Тетяна СЕМЕНЕЦЬ (43 р.), волонтер:

Василь ЛІЛО (58 р.), генеральний директор ТОВ «Тернопільбуд»:

— Є проблема утилізації сміття, яке роками лежить на сміттєвалищах. Вторинну переробку не здійснюють, тож необхідно відводити нові ділянки для звалищ. Нам треба взяти приклад із Фінляндії — створити роздільну систему збору відходів, побудувати нові переробні комплекси. Так можна досягнути екологічного й економічного ефекту.

— Декілька разів була свідком дикої поведінки водіїв маршруток. Старші люди не встигали виходити з салону, як водій відразу ж швидко зачиняв двері і рушав. Одна бабуся впала просто на бордюр. Таке повторювалось не раз. Від такого серце щемить. Водіям потрібно бути уважнішими.

— Хочеться про приємне. Нещодавно побувала за кордоном і в деяких містах України. Ще раз переконалася, що Україна — неймовірно красивий край, а Тернопіль — найкраще місто. І це не просто слова, а справді так. Ми помаленьку, але оновлюємося, вичищаемо, приираємо й облаштовуємо свій «дім», і можемо собою пишатися. Все у нас буде добре.

— Активіста Руслана Коцабу виправдали. Офіс Уповноваженого спостерігав за цією справою від початку. Звинувачення порушувало права людини. Суд довів, що Руслан невинний, адже кожен має право висловлювати свою думку, навіть тоді, коли вона не подобається іншим.

— Зустрічалися з атовцями і волонтерами зі Сходу. Хлопці приїхали на тиждень-два на реабілітацію, були в Зарваниці. Їхні розповіді не залишають байдужими. Один із них розповідав, що коли одного дня загинуло 12 чоловік, по телевізору говорили, що Руслан невинний, адже кожен має право висловлювати свою думку, навіть тоді, коли вона не подобається іншим.

— Вперше поспілкувався з новою поліцією. Припаркував машину біля універмагу, не звернув увагу на знак. Підїхали патрульні. Хлопці виховані, культурні. Штраф заплатив. Крім своєї безпосередньої зустрічі, неодноразово чув враження про роботу нових поліцейських від інших людей. Усім подобається якість їхньої роботи. Молодці!

БОГДАНА ДУЖЕ ХОЧЕ ЖИТИ. ДОПОМОЖІТЬ ЇЙ ПОБОРОТИ ЛЕЙКОЗ

Лікування ■ На операцію з пересадки кісткового мозку в Італії потрібно 125 тисяч євро

ІРИНА БЕЛЯКОВА, 0-95-875-33-60,
IRYNA.BELYAKOVA@GMAIL.COM

Допомога на лікування терміново потрібна донощі співака Любомира Чермака 14-річній Богдані. У дівчинки гострий лімфобластний лейкоз, її потрібно робити дорогу операцію, її вартість — 125 тисяч євро. Це велика сума, яку рідні Богдані не в силах зібрати самотужки. Мама дівчинки Наталія Третьякова просить усіх не бути байдужими до її біди.

— Донощі потрібна операція з пересадки кісткового мозку, — каже жінка. — В Україні роблять

ДОВІДКА

Кошти на лікування Богдані можна переказувати за номером картки у „ПриватБанку”: 5168 7556 0110 8281, Третьякова Наталія Вікторівна, телефони для довідок: 067-496-72-60, 095-610-92-04.

ФОТО НАДАНЕ НАТАЛІЄЮ ТРЕТЬЯКОВОЮ

такі пересадки, але лише від рідного донора. Ми з батьком Богдані не підходимо для цієї операції. Тому потрібно робити пересаджувати кістковий мозок від нерідного донора, а такі операції роблять лише за кордоном. Прооперувати доношку погодилася клініка у місті Генуя в Італії. Коштуватиме операція 125 тисяч євро. Це дуже велика сума, а зібрати її нам потрібно якнайшвидше, адже хвороба не чекає. Чим швидше ми відемо до Італії, тим краще.

Наталія Третьякова надіслала в редакцію лист своєї доношки, у якому вона звертається по допомозу. Дівчинка дуже хоче жити і вірити, що люди не будуть байдужими до неї.

«Привіт! Мене звати Богдана! Мені 20 серпня виповниться 15 років. Я життерадіса українська дівчина. Любою навчаться всього нового. Просто обожнюю звірів. В минулому займалася плаванням. Як і всі, я мала плани на майбутнє. Але, на жаль,

з 13 років я вимушена займатись не улюбленими справами. Я боруся за життя, — пише Богдана. — 27 травня 2015 року мені поставили діагноз «Гострий лімфобластний лейкоз» високої групи ризику. Понад рік я проходила лікування інтенсивною високодозною хіміотерапією у клініці «Охматдит». Я встояла перед хворобою! Я її перемогла! І у квітні 2016 року я вилетіла з лікарні на крилах

щастия здорововою із багатьма планами на майбутнє. Але ця історія поки що не із щасливим кінцем. 7 липня 2016 року у мене стався надзвичайний рецидив хвороби. Рак повернувся. Чому? Немає відповіді на це запитання. Вартість операції з трансплантації кісткового мозку складає 125000 євро. Я, Богдана, звичайна українська дівчина, яка дуже хоче жити! Я потребую Вашої допомоги!!! Дякую кожному!».

Богдана після виписки з лікарні. Це фото зроблене на початку травня цього року. Дівчинка побувала на виставці тюльпанів на Співочому полі у Києві

Сьогодні на сайті
20minut.ua

Найчастіше читають:

- У кого в Тернополі найвищі зарплати. Інфографіка
- У ДТП загинув колишній заступник прокурора Тернополя
- Тернопільської області. Натомість звільнини чотирьох інших
- Водій, який «під кайфом» збив людину, на волі
- У ДТП на Прикарпатті постраждали мешканці Тернопільщини
- Шукають зловмисника, який напав на тернополянку і затягнув її до лісу
- Дебошир напав на поліцейського: вдарив в обличчя та порвав йому форму
- «Мартинюк до посади в Хмельницькій області може не дійти», - Луценко про подальшу долю екс-прокурора Тернопільщини
- На Тернопільщині випав величезний град
- В Україні скасували відмітки про шлюб в паспортах

Найчастіше коментують:

- Замість літака пропонують встановити композицію з янголами. Яка Ваша думка?
- Добрatisя на Дальній пляж катером дорого - обурюються тернополяни
- У Тернополі на перехресті не розминулись автівка і мотоцикл
- Півтори тисячі тернополян вишили пішки до Зарваниці
- На Микулинецькій одразу три ДТП. Рух ускладнений
- Юрій Луценко приїде у Тернопіль представляти нового прокурора
- «У кого більше свідків, той і правий»
- «Або посадіть хабарника, або того, хто його оббрехав», - Луценко про справу Камінського
- Відео дня: Юрій Луценко пояснює, чому погодився стати генпрокурором

ФОТО ДНЯ

17 липня • 13.00 • Набережна Тернопільського ставу

Тепер фігура на Набережній, яку тернополяни називають «дядя Стюпа», має їй гойдалку, на якій катається малечка. Про те, що діти дочекують канат, повідомляли ще минулого літа. Однак реалізувати ідею вдалося лише тепер

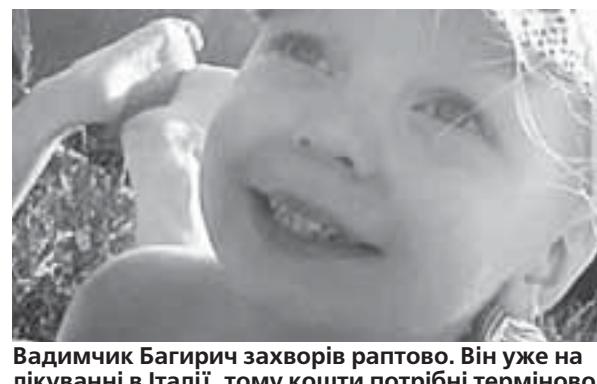
Потрібна допомога Вадимові на лікування!

ІРИНА НЕБЕСНА,
0-98-950-56-57,
IRYNA.NEBESNA@GMAIL.COM

215 тис. євро — саме таку суму потрібно назбирати батькам трирічного Вадима Багирича, аби пройти курс хіміотерапії та реабілітації. В дитини гострий лімфобластний лейкоз, допомогти обіцяють італійські медики.

Хлопчик вже декілька днів перебуває на лікуванні у клініці в місті Брешія. Поки дитина проходить обстеження, друзі та близькі шукають кошти на його лікування. Вадим Багирич захворів раптово. Такої великої суми на лікування дитини його родина не має. Тому не будьте байдужими і допоможіть хлопчикові одужати.

— Така страшна новина — як грім серед ясного неба... Хочеться кричати: ну за що цій дитинці у трьох половиною рочки таке випробування? Навіть уз-

Вадимчик Багирич захворів раптово. Він уже на лікуванні в Італії, тому кошти потрібні терміново

вити важко, що відчувають його батьки, — каже подруга родини пані Олена.

Сім'я Багирич — із Теребовлі. Тож земляки родини вирішили хоч якось підтримати батьків хлопчика — вони організовують фотосесії, під час яких збиратимуть кошти на лікування дитини.

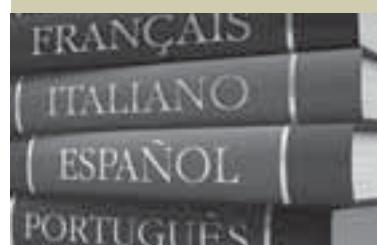
19 липня у парку в Теребовлі влаштували благодійну акцію, розповів активіст Юрій Бучковський. Там усі охочі могли сфотографуватися за символічну плату і тим самим долучитись до збору коштів на лікування Вадимчика.

ДОВІДКА

Переказати кошти на лікування Вадима Багирича можна на картку „ПриватБанку” 4149 4978 7319 2449 — на ім'я Тетяни Багирич.

Яку мову ви хотіли б вивчати?

- англійську 53.97%
- німецьку 3.17%
- французьку 6.35%
- польську 15.87%
- китайську 11.11%
- іншу 9.52%

ГАРЯЧА ЛІНІЯ «20 ХВИЛИН»

Сьогодні на гарячій лінії «20 хвилин» чергувє журналіст Андрій ШКУЛА. Зі своїми запитаннями та інформацією ви можете звернутися за телефоном 43-00-50, 43-00-56 або надіслати їх нам на електронну адресу 20hvylyn@gmail.com.

Редакція «RIA плюс» та «20 хвилин» 43-00-50
Пожежно-рятувальна служба 101
Міліція 102
Івдика медична допомога 103
зарійна газу. 52-62-38
зарійна водоканалу 25-26-10

ДОВІДКОВА ІНФОРМАЦІЯ

Аварійна тепломереж 25-48-10
Чергова міської ради 1580
Довідкова залізничного вокзалу 1505
Довідкова автовокзалу 1504
Цілодобова стоматологічна служба 52-06-09
Чергова аптека 24-22-70, 26-93-88

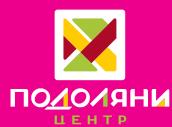
Управління захисту прав споживачів 52-16-65
Управління транспорту 52-15-14
Перевірка якості продуктів 52-23-87
Довідка міськвиконкому 23-63-97
Головавтоінспекція 52-47-38
Аварійна електромереж 52-24-66

КУПУЙ БІЛЬШЕ - ПЛАТИ МЕНШЕ!

ТОВАРИ ЗА СУПЕРЦІНОЮ!

Повний перелік акційного товару шукайте на полицях магазину!

м. Тернопіль,
вул. Текстильна, 28ч,
ТРЦ "ПОДОЛЯНИ"

ТЕХНІЧНИЙ
КОЛЛЕДЖ

ГАЛИЦЬКИЙ
РИНOK

Купава

МАРШРУТНІ ТАКСИ 18 · 19 · 22

18 · 19 · 22

ПЕРША В УКРАЇНІ
ГУРТОВО-РОЗДРІБНА МЕРЕЖА
**СКАНДАЛЬНО
НИЗЬКИХ ЦІН!**

ДИТЯЧІ ТОВАРИ

	2213 грн	EVELINE COSMETICS Дитячий гіподергений крем з ромашкою, 125 мл
	6207 грн	BROS Аерозоль від ос і комарів для дітей, 90 мл
	1999 грн	FOAM MAKERS Фруктова піна для ванн в капсулах, 9 шт
	2093 грн	25%
	1775 грн	НА ВЕСЬ АСОРТИМЕНТ ДИТЯЧИХ ПАРФУМІВ ТА ДЕЗОДОРАНТІВ: BARBIE, EVER AFTER HIGH, HOT WHEELS ТА ІН.
	3962 грн	
	3962 грн	

20%

на весь асортимент
засобів для миття туалетів

TYTAN

1373 грн

GENERAL FRESH BLUE

Таблетки в бачок, 1 шт

2059 грн

GENERAL FRESH

Гелевий блок для
унітазу, 55 мл

2840 грн

KUPAVA

Таблетки для чищення
унітазу, 10 шт

2684 грн

YPLON

Крем для чищення
поверхні, 700 мл

3464 грн

YPLON

Суперсильна рідина для
миття ванної/кухні, 750 мл

5342 грн

YPLON

Суперсильна рідина для
чищення унітазу, 1 л

4380 грн

YPLON

Суперсильний гель для
чищення унітазу, 1 л

3672 грн

YPLON

Рідина для видалення
пригорян, 500 мл

1199 грн

YPLON

Суперсильний гель для
чищення унітазу, 1 л

3341 грн

YPLON

Суперсильний гель для
чищення унітазу, 1 л

1449 грн

GENERAL FRESH

Автомобільний освіжувач
повітря

1564 грн

GENERAL FRESH

Поглинач неприємних
запахів для вузутків
полице

2662 грн

AROMA PEARLS 281

Освіжувач повітря, 200 г

3341 грн

YPLON

Суперсильний гель для
чищення унітазу, 1 л

1449 грн

GENERAL FRESH

Автомобільний освіжувач
повітря

1795 грн

AIRBI

Освіжувач повітря, 250 мл

2244 грн

AIRBI

Освіжувач повітря, 250 мл

1795 грн

AIRBI

Освіжувач повітря, 250 мл

2244 грн

AIRBI

Освіжувач повітря, 250 мл

1795 грн

AIRBI

Освіжувач повітря, 250 мл

2244 грн

AIRBI

Освіжувач повітря, 250 мл

1795 грн

AIRBI

Освіжувач повітря, 250 мл

2244 грн

AIRBI

Освіжувач повітря, 250 мл

1795 грн

AIRBI

Освіжувач повітря, 250 мл

2244 грн

AIRBI

Освіжувач повітря, 250 мл

1795 грн

AIRBI

Освіжувач повітря, 250 мл

2244 грн

AIRBI

Освіжувач повітря, 250 мл

1795 грн

AIRBI

Освіжувач повітря, 250 мл

2244 грн

AIRBI

Освіжувач повітря, 250 мл

1795 грн

AIRBI

Освіжувач повітря, 250 мл

2244 грн

AIRBI

Освіжувач повітря, 250 мл

1795 грн

AIRBI

Освіжувач повітря, 250 мл

2244 грн

AIRBI

Освіжувач повітря, 250 мл

1795 грн

AIRBI

Освіжувач повітря, 250 мл

2244 грн

AIRBI

Освіжувач повітря, 250 мл

1795 грн

AIRBI

Освіжувач повітря, 250 мл

2244 грн

AIRBI

Освіжувач повітря, 250 мл

1795 грн

AIRBI

Освіжувач повітря, 250 мл

2244 грн

AIRBI

Освіжувач повітря, 250 мл

1795 грн

AIRBI

Освіжувач повітря, 250 мл

2244 грн

AIRBI

Освіжувач повітря, 250 мл

1795 грн

AIRBI

Освіжувач повітря, 250 мл

2244 грн

AIRBI

Освіжувач повітря, 250 мл

1795 грн

AIRBI

Освіжувач повітря, 250 мл

2244 грн

AIRBI

Освіжувач повітря, 250 мл

1795 грн

AIRBI

Освіжувач повітря, 250 мл

2244 грн

AIRBI

Освіжувач повітря, 250 мл

1795 грн

AIRBI

Освіжувач повітря, 250 мл

2244 грн

AIRBI

Освіжувач повітря, 250 мл

1795 грн

ЗАМІСТЬ ЛІТАКА — ЯНГОЛИ

Місто ■

Тернопільський архітектор замість аварійного літака на «Східному» пропонує збудувати пам'ятник із трьома янголами. У міській раді кажуть, що рішення про демонтаж літака — за громадськістю

ЮЛІЯ НІКІТИНА, 098-872-87-81,
JVOLNIKITINA@GMAIL.COM

Дискусія навколо демонтажу радянського літака МіГ-17 триває у Тернополі. У міській раді кажуть, що витрачати шалені гроші на його реконструкцію чи демонтаж не варто. На місці літака можуть поставити пам'ятник «Борцям за волю України».

— На мою думку, цей літак має лише ностальгічне значення, його місце у музеї, — каже заступник міського голови Леонід Бицюра. — У 2012 році створили спеціальну комісію, яка визнала стан пам'ятки. Стик між стрілою і пам'ятником у дуже поганому стані, тому не треба чекати, поки літак впаде. Щодо радянського літака, то дискусії

ЮЛІЯ НІКІТИНА

Автор ідеї Іван Осадчук показує, як у майбутньому виглядатиме пам'ятник з янголами. Висота майбутньої конструкції — 25 м, вона буде на 3 м вищою за теперішню

тривають ще з 1991 року. Колись його таки знімуть, тому витрачати гроші на реконструкцію немає сенсу.

Демонтаж усієї конструкції, за словами Леоніда Бицюри, дуже дороговартісний. За роз-

рахунками 2012 року він становить понад 1 млн грн, а тепер це у декілька разів дорожче. Як альтернативу у міській раді бачать демонтаж лише літака, а на стрілі пропонують встановити пам'ятник «Борцям за волю України».

Автор ідеї архітектор Іван Осадчук бачить на місці літака новий пам'ятник із трьома янголами. Конструкція буде трохи вищою за теперішню: висота до верхньої точки літака — 22 метри, до верху крил янголів — 25 метрів.

— Особливо красиво все це виглядатиме вночі, — каже Іван Осадчук. — Нахил конструкції залишиться, на стрілі закріплять каркас та покриють трьома видами металу: світло-срібним, срібним та золотистим для оздоблення окремих елементів. Наприклад, на колі янголів буде тризуб, який покриють сусальним золотом. Також будуть вигравіювані імена тернополян, які боролись за волю України. Внизу — триарусний хрест зі світлого каменю, де можна поставити лампадки. У процесі розробки можна додати фонтан.

Вартість майбутнього проекту поки що не називають — спочатку хочуть визначити, чи згідні тернополяни.

У міській раді кажуть, що літак не здаватимуть на металобрухт, а підшукають у Тернополі музей, де буде достатньо місця. Але остаточне рішення — за громадськістю. Запропонований архітектором Іваном Осадчуком проект уже розглядала архітектурно-містобудівна рада. Тому всі зауваження та побажання можна надсилати на електронну адресу Тернопільської міської ради: ternopil_rada@ukr.net.

Думки тернополян, які взяли участь в обговоренні цієї теми на сайті 20minut.ua, неоднозначні. На сайті міської ради вже наявіть з'явилися петиції, у яких активісти просять не зносити літак на „Східному”, а відреставрувати його. Підтримати петицію можна упродовж 30 днів з дати опублікування.

Смітники на причалі пообіцяли встановити через тиждень

ІРИНА БЕЛЯКОВА, 0-95-875-33-60,
IRYNA.BELYAKOVA@GMAIL.COM

Гори сміття: папір, обгортки від чіпсів, поліетиленові пакети, пластикові та скляні пляшки — все це можна побачили біля причалу, що поблизу «Дальнього» пляжу.

Шойно здіймається вітер — весь цей непотріб розносить дорогою, лісом, а більшість сміття осідає у Ставі. Про це розповіли тернополяни, які понад рік обривають телефони чиновників різних рівнів міськради і комунальників.

Просять единого — навести лад або хоча б поставити смітник біля причалу, аби відпочивальники не скидали сміття просто на землю. Реакції, скаржаться люди, — жодної. Ні порядку, ні смітника.

— Ще минулого року там стояв невеликий дерев'яний смітничок, — розповіла Олена Дерех, яка проживає на вул. Золотогірській. — Тоді просили замінити його на більший, бо все сміття не поміщалось. Люди кинуть дві три пляшки — місяця вже немає. І навколо смітника накопичувалися гори непотрібу.

Загадили «обличчя міста»

Коли гарна погода, на „Дальному пляжі” чимало відпочивальників. Люди приїжджають машинами та катером. Усе, що бачать тернополяни і гості міста,

зійшовши з катера, — це гори сміття.

— Я живу неподалік, і мені небайдуже, що ця територія обростає непотребом, — нарікає жінка. — Люди не мають куди викинути ті ж обгортки чи пляшки.

Подує вітер — усе несе до лісу, розлітається дорогою і зносить у Ставі.

Жінка каже, що понад рік телефонує на всі ефіри до головних комунальників міста — заступника міського голови Владислава Стемковського і начальника управління ЖКГ міськради Миколи Лесіва. Однак мінає місяць за місяцем, кучугури сміття ростуть, а смітника немає.

— Тернополяни в гарну погоду цілими сім'ями приїжджають на пляж відпочити, виходять з катера і натикаються на кучугури непотребу, — нарікає пані Олена. — А як припікає сонце, там роями літають осі, мухи. А посадовцям діла до цього немає.

Територія причалу катерів перевбуває на утриманні КП «Об'єднання парків, культури та відпочинку», повідомила журналістам керівник прес-служби міськради Катерина Калуш.

Ми зателефонували до очільника вищезазначеного комунального підприємства Олега Протасевича, аби дізнатись, коли ж нарешті на причалі з'явиться смітник і

хто й коли поприирає забруднену територію. Однак чоловік відповів, що причалами у місті опікується інше комунальне підприємство — КП «Тернопільелектротранс».

— Все сміття, яке є на причалі «Дальній», прибирають члени команди наших теплоходів, — пояснив Володимир Зелінський, перший заступник директора КП «Тернопільелектротранс». — Сміття буває багато, адже не лише відпочивальники, а й місцеві жителі туди його викидають. А сміття поза межами причалу є у межах парку «Загребелля», який належить комунальному підприємству «Об'єднання парків культури і відпочинку Тернополя».

За тиждень має бути смітник і чистота

Вдруге турбувати Олега Протасевича ми не стали. Просто не бачили у цьому сенсус, адже чиновник одного разу нас уже скерував не за адресою. Чи то не зрозумів, про яку територію йдеться, чи просто злукавив. Тому журналісти вдруге звернулись до прес-служби міськради за чіткою відповіддю: хто ж має поставити біля причалу смітник і коли звідти приберуть весь непотріб?

— Територія причалу катерів біля „Дальнього” пляжу перевбуває на утриманні у КП «Об'єднання парків, культури та відпочинку», —

Ось таку картину бачать тернополяни та гості міста, які приїжджають катером на причал неподалік „Дальнього” пляжу

формаційно-довідкової служби міськради за тел. 15-80.

— Звертаємося до городян із проханням прибирати за собою сміття після відпочинку на „Дальному” пляжу чи під час риболовлі на причалі, — каже Катерина Калуш. — Доручення встановити смітники і прибрati територію комунальне підприємство вже отримало. Зобов'язали їх усе виконати до наступного тижня.

ФІАЛКУ «БЛЯХА МУХОЮ» НЕ НАЗВЕ

Хобі ■ Заради захоплення фіалками Олена Лебецька часто жертвує сном, довгими подорожами чи манікюром, але результат копіткої роботи того вартий. Її фіалки популярні і в Україні, і за кордоном

ДІАНА ОЛІЙНИК, 0-67-346-52-39,
DIANA.OLIYNYK@GMAIL.COM

Щороку Олена Лебецька виводить 25-30 сортів фіалок. Її рослини популярні в Україні і за кордоном. Зокрема й тернопільські колекціонери пишаються тим, що мають у своїх колекціях фіалки Олени Лебецької з Вінниці.

— Колекціоную фіалки багато років, а селекцією займаюся з 1996 року. Народилася дитина, і я осіла вдома, — розповідає селекціонерка. — Спочатку хотіла отримати жовту фіалку. Відомо, що гена жовтої фіалки немає, але виділяють жовтий колір у геномі рожевого. Коли він слабкий, виходить жовта фіалка. Але досягти цього візуально ефекту дуже важко. Коли ген дуже сильний, виходить рожева квітка, коли надто слабкий — біла. Тобто жовтий колір дуже важко „зловити”. Багато селекціонерів хочуть мати свою жовту фіалку, і я теж хотіла її. Схрестила два сорти й отримала свої перші «Золотые облака». Для мене це було дуже радісно, бо вийшла квітка гарної форми, з красивим жовтим відтінком, який яскравіше проявляється з віком квітки.

Мріяла стати художницею

Перші результати схрещування жінка отримала у 2000 році. А в 2004-му вперше показала свої роботи на виставках в Одесі, Вінниці. Її підтримали гарними відгуками, і вона захотіла займатися цією справою далі.

Тепер фіалки пані Олени замовляють колекціонери з Америки, Німеччини, Іспанії.

— Я — людина інтуїції, — роз-

повідає вона. — Побачила дві квітки, відчула, що результат має бути цікавим, і схрещую їх. Роблю те, що подобається. Ніколи не планую квітку, яка буде добре продаватися, бо хотіть таку хоче. Якщо результат подобається ще комусь, це прекрасно.

Олена Лебецька мріяла стати художницею, але не пройшовши за конкурсом у Києві та Петербурзі, вирішила зайнятися рослинами.

— Не вступила в Києві, бо конкурс був величезний. Тоді стала аварія на ЧАЕС і без конкурсу йшли всі медалісти й чорнобильці. Потім рік займалася і вступала в Мухінське училище у Петербурзі, але і там не вийшло. Отже, не судилось. Зате реалізувала себе в іншому, — розповідає пані Олена. — Квіти люблю з дитинства. Скільки себе пам'ятаю, завжди садила якісь рослини. Раніше ми жили в Грузії, а там був дуже гарний ботанічний сад. Ще малою дитиною викопувала різні рослини і висаджувала в себе на балконі. А коли приїжджаю до бабусі, то пробувала вирощувати троянди.

Власних — більше 500 сортів

Удома в окремому фіалковому будиночку колекціонерка росте близько 5000 рослин.

— Це був сарайчик, а чоловік переобладнав його під фіалки. Ми зробили опалення, відремонтували дах. Тепер там є дві кімнати. В одній — великі рослини, в іншій — малі, — каже вона. — Чоловік дуже багато допомагає. Коли я їду на виставки, він поливає квіти, робить усю важку роботу: привозить горщики, ґрунти, також допомагає з замовленнями.

Олена Лебецька розповідає, що

ВОЛОДИМИР МОРОЗ

Олена Лебецька (48 р.) показує свою цьогорічну роботу — біло-рожеву махрову фіалку Еларія

Як герой «Зоряніх воєн»

— Назвати фіалку складніше, ніж виростити її, — розповідає селекціонерка. — Тому що багато гарних назв «розібрали». Важко придумати оригінальне і неповторне. Не люблю перегукуватися з іншим селекціонером, але інколи це трапляється. Адже всієї селекції не знаємо. Десь із середини 1960-х років почалася інтенсивна селекція фіалок. Тому трапляється, що попадаєш на назви, які вже використовували, що не дуже присмішно. Але якщо вже сорт пішов у люди, то його не перейменовую.

Дуже допомагають назвати нову квітку гарні назви кольорів, квітів, літературних творів і їхніх героїв, опер і їхніх героїв, а також герой міфології, навіть кінофільмів.

— Навіть маю кілька фіалок із назвами героїв «Зоряніх воєн». Планую мати усі, щоправда, Джабба Хатта не буде, — сміючись, відповідає пані Олена.

Часто поетичні назви жінка шукає у віршах або придумує. Але на деякі має табу, тобто вона точно знає, як не назве свою квітку.

— Є такий сорт російської, а тоді ще радянської селекції — «Бляха Муха». От вона розквітла, і автор, напевно, вигукнув «Ех, бляха муха!». Так і з'явилась назва, — розповідає Олена Лебецька. — І дивно, що інколи саме завдяки такій назві шукають квітку.

Вона любить інші назви — що було мило, поетично. Не любить демонічні назви, бо вважає, що не варто асоціювати квіти з по-тойбічними силами. Недобре таку енергію приносити додому.

— Я дуже люблю читати. Література — це ще одне моє хобі, — каже пані Олена. — Дуже подобається читати твори з глибоким смыслом, психологічні.

Захоплення фіалками дає колекціонерці радість.

— Усі селекціонери, з якими спілкуюся на виставках, кажуть: «Якщо ти це не будеш любити, ти цим не будеш займатися ні за які гроші», — каже пані Олена. — Тому що ти прив'язаний до рослин, ти не можеш надовго поїхати. Немає ні відпочинку, ні відпустки, часто доводиться працювати вночі.

Відомі люди очима дітей

«RIA плюс» продовжує рубрику «Відомі люди очима дітей». Задля експерименту наш кореспондент показала дітям фото політиків, високопосадовців і відомих тернополян

Олена Василькова — власниця FAME beauty studio

Ігор Максимів — начальник управління муніципальної поліції

Ігор Слюсарчук — фрі-файтер

Ольга Пуйо — вчитель

Марина Прісняк — головний редактор журналу

Богданчик (5 р.):

Ця тіотя має телефон. Вона грає на ньому ігри з машинками. А ще вона фотографує себе.

Катруся (5 р.):

Ця тіотя працює на такій роботі, де їй малюють очі, губи. А потім її фотографують.

Ілля (4 р.):

Цей дядько ремонтує авто. Він щось там крутить, і машина починає дуже-дуже швидко їздити.

Ліля (5 р.):

Він буде великий дитячі гірки. Вони дуже високі, і з них з'їжджаєш відразу у воду.

Таня (6 р.):

Цей дядько плаває в морі. Він має велику спеціальну дошку і плаває на ній по високих хвилях.

Віталік (5 р.):

Він, напевно, боксер. Цей дядько займається спортом, він дуже сильний. І він може набити поганих дядьків.

Христинка (5 р.):

Ця тіотя працює лікарем. Вона лікує хворих пташок. Перев'язує їм крильця, лапки.

Андрійко (5 р.):

Вона працює у магазині, де продають дуже багато солодких цукерків. Там є величезні цукерки у формі машинок.

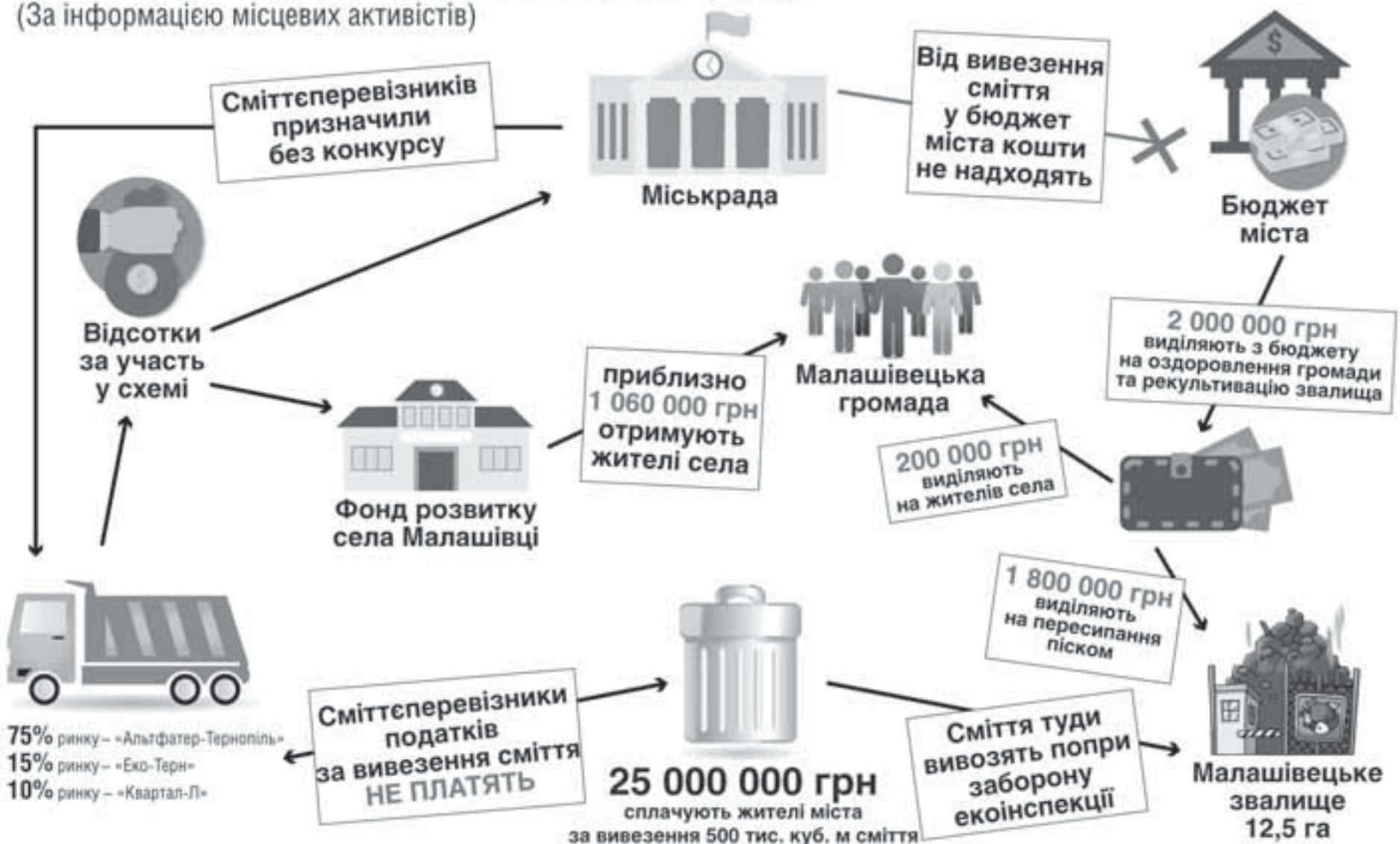
Рома (5 р.):

Ця тіотя любить їсти смачні торти, цукерки і морозиво. У неї така робота.

Юля (5 р.):

Вона працює художником. Ця тіотя дуже гарно малює людей. У неї є багато фарб і пензликів.

Схема роботи тернопільського сміттєвого бізнесу (За інформацією місцевих активістів)

ЯК ПРАЦЮЄ СМІТТЕВИЙ БІЗНЕС У ТЕРНОПОЛІ

Гроші ■ Попри заборону екологів вивозити сміття на Малашівецьке звалище, місцева влада разом із перевізниками продовжують це робити. Місцеві активісти кажуть, що працює добре налагоджена корупційна схема на 25 мільйонів гривень

Продовження Поч. на стор. 1

— У 2014 р. наша інспекція проводила перевірки роботи Малашівецького звалища. Ми встановили, що на замовлення облради ще у 2010 р. розробили робочий проект «Першочергові заходи з рекультивації Малашівецького звалища Зборівського району Тернопільської області», — каже він.

Відповідно до цього проекту передбачили засипання кар'єру площею 3,1 га ґрунтом, будівництво системи вивільнення газу із товщі звалища, водовідвідного каналу з колодязями і зберігами поверхневих вод для захисту території сміттезвалища від затоплення дощовими і талими водами тощо.

— Проте нічого подібного за всі ці роки не зробили, — продовжує він. — Насправді під виглядом рекультивації міська влада, за посередництвом ДПФ «Альтфатер-Тернопіль», ПП «Еко-Терн» та ПП «Квартал-Л» продовжує вивозити відходи на звалище.

Ще у 2012 році Держекоінспек-

ція України прийняла рішення про заборону використання Малашівецького звалища Тернопільською міськрадою. Більше того, були рішення щодо перевізників, які забороняють вивозити їм відходи.

— Після того, як всі ці рішення набрали чинність, ми почали штрафувати керівників цих підприємств, однак результату це не дало, — додає Едуард Ференц.

Не витримує норм

Заступник начальника управління екології та природних ресурсів при ОДА Олександр Панчук розповів редакції «RIA плюс», що Малашівецьке звалище не витримує жодних екологічних норм.

— Ми неодноразово готовили відповідні рішення щодо заборони вивозити туди відходи, — додає він. — Проте міська рада каже: аби звалище повністю закрити, необхідно ще довезти певну кількість сміття. Це незважаючи на те, що відповідно до проекту першочергових заходів із рекультивації сміттезвалища передбачено засипання кар'єру площею 3,1 га ґрунтом, а не так,

як робить міська рада, — сміттям.

За словами Олександра Панчука, міськрада є єдиним суб'єктом, який експлуатує звалище. Тож усі відповідальність за безпечність умов його експлуатації і ведення спостережень лежить лише на ній.

Ше у 2009 році, коли були протести громадськості щодо сміттезвалища, обласна рада спрацювала оперативно і закупила сміттесортувальну лінію, — продовжує він. — Проте обладнання так і не було використане за призначенням. Адже міськрада не хоче брати сміттесортувальну лінію на баланс.

Як каже чиновник, поки в нашій області не розпочнеться спільна робота міськради, облради та обладміністрації, проблема зі сміттезвалищем наростиатиме, як снігова куля. Вплив сміттезвалища на водоносні горизонти є, і то на гірше. Про це свідчать дані комплексного звіту науково-дослідної роботи Інституту гігієни та медичної екології ім. О.М. Марзеєва.

«Схема співпраці»

Місцеві активісти також ретельно вивчають питання незаконного вивезення відходів на несанкціоноване сміттезвалище біля села Малашівці. На думку керівника обласного осередку «ДемАльянс» Дениса Милого, ми маємо справу із добре організованою злочинною корупційною схемою.

— Виконком міської ради в обіх вимог українського законодавства своїм приписом дає добро ДПФ «Альтфатер-Тернопіль», ПП

«Еко-Терн» та ПП «Квартал-Л» на вивезення відходів із Тернополя, — розповідає Денис Милий.

За приблизними розрахунками активістів, за рік перевізники вивозять близько 500 тис. куб. м сміття. Середня вартість вивезення 1 кв. м відходів у Тернополі — 50 грн. Якщо провести елементарні розрахунки, то вийде 25 млн грн. Це сума, яку отримують три наближені до міськради фірми.

— З цих грошей перевізники відходів мали б виділяти 20% на їх утилізацію, але замість цього 2 млн. грн з бюджету міста дають на «рекультивацію» звалища в Малашівцях, — каже демальянівець. — Насправді гроши, які сплачують у бюджет міста тернополяни, йдуть на посипання звалища відсівом і на щоквартальні виплати по 1000 грн жителям Малашівців. Це на так зване оздоровлення громади села, аби люди не бунтували. Більше того, така прихильність корумпованих чиновників міськради лише до трьох обраних фіrm звісно не залишається без «подяк» у вигляді «відкатів» за можливість брати участь у схемі.

Активіст каже, що все це дає підстави вбачати корупційну складову, тому його колеги передали усі зібрані матеріали в Антимонопольний комітет України. Більше того, 18 липня у Антимонопольному комітеті повідомили, що порушили справу проти Тернопільської міської ради за фактам непроведення конкурсу на вивезення сміття. Крім того, активісти готовують передачу інформації у Національне антико-

рупційне бюро.

Також один із депутатів міськради анонімно розповів «RIA плюс», що минулого року на «рекультивацію Малашівецького сміттезвалища» міськрада виділила 5 млн 964 тис грн. Кошти з міського бюджету переказали на рахунок ДП «Тернопільський Промбудпроект». Та цього року виділена сума значно менша, але яка сама, він не каже. Додає лише, що на оздоровлення громади Малашівців виділили 200 тис. грн на рік. Крім того, відсотки селищній раді сплачують перевізники сміття.

Те, що перевізники сплачують відсотки, заперечує селищний голова Малашівців Володимир Корнутяк. Проте він підтверджує, що на кожного жителя села щокварталу міськрада виділяє 1000 грн, тобто 4000 грн на рік.

За даними міськради, у селі проживають 315 осіб, тобто $315 \times 1000 \times 4$ (квартали) = 1.260.000 грн. Від отриманої суми віднімаємо 200.000 грн, які виділяє міська рада за словами депутата. Отримуємо 1.060.000 грн, які офіційно ніхто не дає. Тобто це можуть бути відсотки, що сплачують перевізники на рахунок «Фонду розвитку села Малашівці». Також у міськраді повідомили, що перевізники не сплачують жодних коштів на рекультивацію звалища. У відповідь на питання, чи сплачують перевізники податки за вивезення сміття, міськрада відповіла, що контроль за податковими надходженнями у бюджети всіх рівнів не належить до компетенції виконавчого комітету міськради.

ЧИ ВАРТО ШУКАТИ РЕПЕТИТОРІВ

Освіта ■ Заняття з репетитором, який готовує одинадцятикласника до ЗНО, коштує від 100 грн. Випускники попередніх років та їхні батьки кажуть, що це ефективно, хоч необов'язково. Якщо учень наполегливий, може готуватися і сам

ЄВГЕНІЯ ЦЕБРІЙ, 0-96-915-39-23,
 TSEBRIJ@GMAIL.COM

За рік до ЗНО шукають репетиторів одинадцятикласники. Тести складні і потребують додаткової підготовки, стверджують випускники та їхні батьки і нарікають на невідповідність шкільної програми тестуванню. Відтак лише посилення підготовки допоможе здати ЗНО успішно.

Готуватися самотужки чи з допомогою репетитора — це особиста справа випускника. Та це не буде зайвим, вважають випускники попередніх років і їхні батьки. Вони радять майбутнім випускникам працювати з перевіреними репетиторами, підопічні яких успішно здали ЗНО. Та все ж усім варто пам'ятати, що знання залежать насамперед від учня і того, скільки він докладає зусиль.

Шукайте по відгуках
 Батьки майбутніх випускників розповідають, що пошуком репетитора для своїх дітей зайнялися ще з травня, коли діти закінчили 10-й клас. Дехто почав готуватися із червня. Інші ж планують з серпня-вересня. Втім, до того

МАРГАРЕТА

Випускники 2016 р. школи-медліцею №15 успішно здали ЗНО і надіються вступити в омріяні вузи

часу репетитора потрібно знайти.

— Моя донька складатиме незалежне тестування з української мови і літератури, англійської мови та історії України, — каже тернополянка Ірина Дідич. — Репетитора з української мови і літератури ми знайшли ще в червні, на англійську донька ходить уже декілька років, а вчителя з історії України шукаємо.

Жінка додає, що деякі однокласники її доньки, які не їздили нікуди на відпочинок, готуватися до ЗНО почали вже з червня. Адже влітку є більше вільного часу для підготовки. Що ж до цін, то якими вони будуть, пані Ірина наразі точно не знає. Проте, як вона дізнавалась, заняття коштує від 100 грн, а в деяких учителів — це еквівалент п'яти доларів.

Тернополянка Наталія Садовська вже знайшла усіх репетиторів для доньки-однадцятикласниці. Дівчина почала помалу готуватися.

— Її репетитор з української мови і літератури дала їй список, що прочитати на літо, то вона потрохи читає, — каже пані Наталя. — А вже з 1 вересня почнуться заняття. Цін ми наразі ще не обговорювали. Загалом усі репетитори — вчителі з їх школи. Це зручно, бо школа — біля дому і не доведеться далеко їздити.

Якщо не вчитись, репетитор не врятує

Тернопільські випускники поділилися з «RIA плюс» своїм досвідом роботи з репетиторами, які готували їх до ЗНО.

Випускниця 2016 року школи-медліцею №15 Мар'яна Когут почала готуватися за рік до ЗНО. Дівчина складала тести з хімії, біології, історії України та української мови і літератури. Вона каже, що допомога репетитора не була зайвою, проте знає багато прикладів, коли діти, які готувалися самі, здали краще, ніж ті, кому допомагав репетитор.

— У моєму класі більшість учнів ходили до репетиторів, але були і ті, хто готувався сам, — каже Мар'яна. — Приміром, один хлопець, який планував вступати на медика, готувався до цього три роки. За хімію та біологію він отримав найвищі бали. Ще один мій знайомий з іншої школи теж сам вчився й отримав високі бали. Так що сказати, що тільки заняття з репетитором забезпечать високі бали, не можна.

Як знайти хорошого репетитора — краще скористатися рекомендаціями випускників попередніх років, радить дівчина.

Тернополянин Віктор Малярський, який закінчив школу минулого року, до ЗНО починав готуватися на початку навчального року в 11-му класі. Хлопець займався з репетиторами і успішно здав тести з української мови та літератури, історії України, англійської мови та математики. Це допомогло йому вступити у вуз

на державну форму навчання. Нині він студент факультету інформаційних технологій Тернопільського технічного університету.

Мама хлопця пані Світлана каже, що репетитори потрібні. Але батькам важливо виставити пріоритети — чи ви вкладаєте кошти на підготовку до ЗНО і ваша дитина здає його успішно, вступає на державну форму навчання та отримує стипендію, чи ви розумієте, що шансів мало і вам краще віддати дитину на платну форму навчання.

Втім, серед тих, хто вступає на платну форму навчання у престижні вузи, також велика конкуренція. Тому і «платникам» потрібно мати високі бали.

Тести дуже заплутані

Займалася з репетиторами і цьогорічна абітурієнтка Соломія Волошин. Дівчина планує вступати на факультет журналістики. Документи подає в університети Тернополя, Львова та Чернівців. Вступна кампанія лише почалася, тож Соломія в очікуванні. Проте вона сподівається, що уже невдовзі стане студенткою омріяного факультету, адже ЗНО склали успішно.

— Тести дуже важкі і їх майже нереально здати без підготовки з репетитором, — каже мама Соломії Наталія Волошин. — Звісно, дитина, яка є дуже впевненою в собі та наполегливою, може все осилити сама. Проте питання бувають заплутані, і лише вчителі, які вже знають, чого чекати він зовнішнього тестування, вкажуть, на чому варто робити акценти, і скерують учня у правильному напрямку.

Наталія Волошин додає, що попереднього навчального року, коли готувалася до тестування її донька, одне заняття у репетитора коштувало 50-100 грн, залежно від предмета. Найдорожчою була історія України — 100 грн, математика — 70 грн, англійська — 50 грн. Як буде цього року, невідомо, адже з початком нового навчального року ціни можуть дещо змінитися.

Що буде з субсидіями: монетизація чи конфіскація

ВІТАЛІЙ ОНИСЬКІВ, 0-63-822-77-88,
 ONYSKIV.VITALIY@GMAIL.COM

Багато тернополян зекономили кошти житлової субсидії на опалення, які вони не використали під час опалювального сезону 2015–2016 років. Інколи ці суми сягають понад десяти тисяч гривень. Що ж буде з цими грошима та що чекати тернополянам від урядовців цього опалювального сезону?

— Якщо сім'я зекономила кошти житлової субсидії під час опалювального сезону, то раніше вона мала право їх реалізовувати при наступних комунальних платежах, — розповідає начальник управління соціальної політики міськради Володимир Сулима. — Однак згідно з урядовою постановою, починаючи з травня цього року, такі кошти повертаються до державної казни.

Проте чиновник уточнює, що

тій сім'ї, в якої вилучають зекономлені кошти, держава залишає 100 куб. м газу або 150 кВт електричної енергії, якщо котел у домі електричний. Втім, якщо сума залишку є меншою за загдану компенсацію, то куби та кіловати будуть нараховані відповідно до тієї зекономленої суми субсидіантом.

Сьогодні комунальні служби не знають, як повернути ці кошти у державну казну. Адже постанова є, а механізму її реалізації немає, — каже чиновник.

За словами Володимира Сулими, нині у Тернополі зареєстровано 68187 домогосподарств, 39605 з них отримували субсидії минулого опалювального сезону.

— Враховуючи те, що урядовці підняли ціни на комуналку, цього опалювального сезону ми очікуємо збільшення кількості субсидіантів ще до 30%, — додає він.

Пан Сулима каже й те, що пе-

рерахунок отримувачів субсидій на наступний опалювальний сезон будуть проводити автоматично. Тобто якщо сім'я отримала субсидію під час опалювального сезону 2015–2016 років, фахівці управління цієї сім'ї нададуть нову субсидію на опалювальний сезон 2016–2017 років автоматично. Це буде здійснюватися за умови, якщо в субсидіантів не відбулися зміни, тобто хтось виписався чи навпаки.

— Якщо ж відбулися якісь зміни, слід прийти в наше управління та написати відповідну заяву, аби наші спеціалісти все перерахували по-новому, — каже посадовець.

Володимир Сулима додає, що програма житлових субсидій проходить добре, багатьом тернопільським малозабезпеченим сім'ям вона допомогла. Однак є деякі недоопрацювання.

— На жаль, існує тільки одна норма, що регулює видачу субси-

дій, — наголошує він.

До прикладу, якщо сім'я одержала послугу або придбала щось, що перевищує 50 тис. грн, то протягом року вона не має права на субсидію. Тому цьогоріч багато заможних людей, які мають по декілька будинків та автомобілів, отримали цю державну допомогу.

— Це не є нормальним, бо додомогу мають отримувати ті, хто справді її потребує. Однак згідно з урядовими постановами, всі обмеження на отримання пільг зняли.

Щодо умов субсидіювання опалювального сезону 2016–2017 року, то пан Сулима прогнозів не робить. Він каже, що передбачити дії уряду дуже важко. До прикладу, лише з травня минулого року відбулося сім змін у порядку надання субсидій.

Віце-прем'єр-міністр України Павло Розенко під час Українського форуму з енергоефективнос-

ті заявив, що Кабінет Міністрів України розробляє механізм монетизації невикористаних під час опалювального сезону коштів житлової субсидії.

— Уряд готовий до цього і розробляє необхідні механізми, — зазначив він. — З весни 2017 року механізм монетизації субсидій має запровадити.

Павло Розенко також пояснив, куди можна буде вкладати заощаджені кошти з субсидій, щоб суттєво зменшити рахунки за опалення.

— Зекономлені кошти субсидіантів зможуть витратити на енергоощадні заходи, тобто встановити регулятор опалення, утеплити зовнішні чи внутрішні стіни будинку, купити нові вікна, замінити старі труби, встановити лічильники та котли.

За його словами, такий ремонт дозволить суттєво економити у майбутньому.

«БАЗА НЕ ПРАЦЮЄ? ТА НЕ СМІШІТЬ...»

Бізнес ■ Навесні правоохоронці повідомили про арешт незаконної бази відпочинку та відключення її води і світла. Утім, виявилось, комунікації бізнесмен відстояв

СВІТЛНА ГРІВАС,
0-96-709-74-60,
SVITLANA.GRUVAS@GMAIL.COM

— Не смішіть людей. Що не працює? «Аквамарин»? Того Савчука із Заставної? — кажуть мешканці Касперівців Заліщицького району. — Та ми читали в Інтернеті, що там накладали арешт. Та ще трохи поколотять і дадуть спокій. Той Савчук — ще найменша шишка з тих, хто там здає будинки для відпочинку.

Від запитання про арешт майна, про кримінальну справу місцевих розпирає на сміх. Люди кажуть, що це загалом найкраще облаштована база. Але додають, що просто так не зайдеш — відразу ж охоронці запитують, хто і чому прийшов.

Нагадаємо, про захоплення чернівецьким бізнесменом землі на території Касперівського ландшафтного заказника ми писали торік. Йшлося про те, що житель Чернівецької області Богдан Савчук, маючи лише права власності на літній будиночок, «перетворив» його на простору базу відпочинку. Будувався, розширявся, укомплек-

АРХІВ РЕДАКЦІЇ

Восени 2015 року правоохоронці спільно з громадськими активістами відвідали базу відпочинку «Аквамарин». Про ряд виявлених порушень — захоплення землі, незаконне будівництво і шкоду заказнику невдовзі повідомили громадськості. Збитків — майже на 250 тис. грн

товував базу без усіляких дозволів. У підсумку — захопив 0,8758 га. Не припиняв розширення навіть під час відкриття кримінального провадження у 2013-му. У 2015 році справу правоохоронці „дотиснули” не без втручання громадськості. У травні 2016 року передали її до суду. Причому, як повідомили правоохоронці, на базу наклали арешт — 19 квітня суд заборонив відчужувати майно, розпоряджатись, а також користуватись ним. Це планували реалізувати шляхом відключення будинків та споруд на території від електро- та водопостачання. Надалі інформація про чернівецьких бізнесменів, імовірно, втратила актуальність і зникла з масового обговорення.

Зумів відстояти

Утім, як виявилось, навіть будучи власником бази відпочинку і

не будучи підприємцем, не маючи жодного дозволу, можна позмагатись за майно. Що і зробив підозрюваний. Він звернувся в Апеляційний суд, і 4 травня той суд скасував квітневу ухвалу, а виніс нову, якою частково задоволив позов. Суттєві зводиться до того, що хоч арешт на майно накладають, але шляхом заборони відчужження та розпорядження (!). Натомість про відключення води, світла і т.д. і мови нема. Це автоматично дозволяє базі працювати далі.

Чи правоохоронні органи не допрацювали, чи суд виявився найгуманішим у світі, ми поцікавились у незалежних юристів. Виявилось — і перше, і друге.

— Рішення Апеляційного суду є цілком обґрунтованим, бо рішення суду першої інстанції необґрунтоване та базується на припущеннях слідчого, — відповіли ті. — Якби слідчий належним чином попра-

цював і обґрунтав власне клопотання, то воно не привело б до зміни рішення суду першої інстанції. Зокрема, незрозуміло, який будинок дійсно належить підозрюваному, який він набув законно. А якщо такого будинку немає, то це треба було обґрунтовати. Цього слідчий разом із прокурором не зробили.

Крім того, пояснили юристи, вимоги про відключення води та електрики і справді виглядають абсолютно необґрунтованими. У кримінальних справах кожну вимогу та обставину треба доводити, інакше будь-яке недоведення або сумнів у доведеності має трактуватись на користь підозрюваного — це пряма вимога законодавства.

Все перевірятимуть

Чи ж знають, що база працює, ми поцікавились і у правоохоронців. А вони нагадали, що досудове

слідство завершили ще у травні і зробили все, що могли. Мовляв, клопотали у різні інстанції, аби в кінцевому результаті знесті самобуд. Але звідусіль отримували відписки. Лише Архбудконтроль відписав, що направив Савчуку листа з вимогою привести документацію у порядок. Які ж «листи» надсиали, ми поцікавились у загальній інстанції.

— В нас було звернення щодо порушення містобудівної діяльності, тож ми провели контрольно-інспекційні заходи, — пояснює в.о. начальника управління Державної архітектурно-будівельної інспекції в області Василь Крук. — У присутності правоохоронців склали акт. За результатами документа встановили виконання будівельних робіт без дозвільних документів. За це забудовника притягнули до адмінівідповідальності у вигляді штрафу — він сплатив 6800 тис. грн. Такий штраф, бо забудовник — фізична особа, не підприємець.

Далі, за словами пана Крука, був припис про усунення цих порушень. Тобто чоловіка зобов'язали привести документацію у відповідність до вимог містобудівного законодавства — до отримання декларації на початок виконання будівельних робіт. Термін виконання припису завершився 17 липня.

— У разі виявлення інспекцією, що той чоловік припису не виконав, його знову притягнуть до відповідальності і він сплатить штраф. Тоді йому дадуть наступний припис — уже про демонтаж, — додає пан Крук (розвідав 16 липня — прим. ред.). — Щоправда, перевірку ми можемо провести тільки у присутності забудовника. Далі, якщо він не виконе і цього припису, готуємо позовну заяву до суду на демонтаж.

РЕКЛАМА

Гарячі ціни тижня

(з 20.07.2016 по 26.07.2016)

КОТЕЛ на дрова
5900 грн.
Консультації щодо оформлення - БЕЗКОШТОВНО!
* на умовах придбання через Державну програму відшукуваних виробів обладнання

СОЛЯНА ЛАМПА
Із природної кам’яної солі. Вага понад 250 млн. р..
Призначено для майданчиків мікроклімату соляних печер, які використовуються з лікувальною метою.
Соляна лампа - гарний подарунок рідним, друзям та собі.
<http://www.sololampa.ho.ua/>
Соляна кімната у Тернополі, вул. Бродівська, 5а, (район 6-ого магазину).
тел.: 42-46-28, (067) 995-60-14

ВІКНАР'OFF
МАСТЕР ВІКОВНОГО СПРАВІ
ФІРМОВИЙ САЛОН
www.viknaroff.tl.ua
К.Острозького 70.
т.в.: (0352) 42-00-52, (097) 909-49-46, (097) 909-49-43.
15 квітня, 6 (р-к "Оріон") тел.(0352) 51-19-25, (095) 919-40-34

LWS 3 NEW 1244 грн.
ClassicLine 400 1443 грн.

Каміни Топки
Мармур, камінь
1866⁰⁰ грн

Двері міжкімнатні
Плитка МДФ
Готовий вініл до 3 тижнів
модель мос 3 види ділянку
ПОНАД 100 моделей
м. Тернопіль
вул. 15 квітня, 5а
(0352) 511-011
(067) 67 41 800
(050) 60 26 100
Формусмо дилерську мережу

ШАФИ-КУПЕ від виробника
KOMANDOR
пр-т. С. Бандери, 11 б.
(зуп. Стадіон)
тв. (067) 340 58 94, (0352) 42 10 07

Щоденники подорожі

День 2-й

Пройшли всього 11 км. Зрозуміли, що рухатись у спеку асфальтом неможливо. Ввечері дійшли до с. Вовкове, де почали пошуки місця для ночівлі. Біля магазину було багато людей, але отримали лише кильку, хліб, помідори та крики п'яної Маші, що ми — аферисти. Після багатьох марних спроб в селі натрапили на пані Марію і домовились про місце в пиливні (там зберігають сіно для худоби).

10 липня

У Щиганівцях перечекали грозу і познайомилися з чудовою сім'єю. Серед усіх дахів Юрко випадково обрав їхній. Коли питают, куди йдемо, — кажемо, що на Харків. Люди дивуються. А от Марія і Павло зацікавились проектом. Це перші добродії, які благословили наш шлях. Дали в дорогу пакет з їжею. Але найприємніше було розмовляти з такими цікавими людьми. Зробили фото на пам'ять і багато сміялись.

День 3-й

Прокинулись після 5-ї ранку. Повитягували сіно із волосся, посідали та відправились в дорогу. Господарі дали нам в дорогу 1,5 л молока! Зранку йти класно, асфальт не пече — набрали високий темп! Вирішили обід провести в селі Рацушино. О першій асфальт розігрівся неймовірно, ледь-ледь доплентались до магазину в центрі! Іван йшов по-під парканами, аби лиш натрапити на тінь якогось дерева чи негарячу поверхню. В магазині обміняли кільку на квасюлю. По дорозі йшли яблука, тому молоко пити було небезпечно. У Івана з'явилася геніальна ідея — обміняти в селі молоко на їжу. Ніхто не погоджувався, а от файний цимбор Іван Крафчик забрав нас до себе, почавав спрощеною русинською кухнею... За день пройшли рекордні 27 км. Останні кілометри були геройчними. Душ трішки відновив наші сили, повечеряли і попадали спати. Перед сном я підлатав ноги Івана — з'явилось багато пухирів, протягнув нитки голкою в найнатертіші місця. Іван навіть не плакав. Як то воно буде далі...

11 липня

Снданок у Верхньому Солотвині. Тъотя Галя, в якої ми ночували, виявилась надзвичайно доброю жінкою. За її словами, пустила б заночувати і цигана, ніколи б нікого не лишила спати на вулиці. Еріка і Наталя, які допомогли знайти нічліг, принесли зранку ще й їжу. Коли ми увімкнули камеру для запису відео, дівчата засоромились та утекли до хати.

Тъотя Галя живе не так заможно, у неї помер чоловік і син. Вона часто їх згадує і за ними сумує. Її дочка віддалася в інше село, але скоро у тъоті Галі з'явиться внук. Дійшли висновку, що впустити на ніч мандрівників може далеко не кожен. Люди зазвичай відповідали, що у них немає місця, але, швидше за все, не було до нас довіри.

Ми виходили з подвір'я тъоті Галі виспані і ситі. Хотіли віддявити за теплій прийом — тъотя Галя попросила за неї помолитись.

ЙДУТЬ БОСІ З УЖГОРОДА ДО ХАРКОВА

Мандри ■ У подорожі без грошей, речей, навіть без взуття Іван Онисько та його товариш Юрій Регліс випробовують себе і популяризують внутрішній туризм

АРХІВ ІВАНА ОНІСЬКА (3 ШЛ.)

ДІАНА ОЛІЙНИК, 0-67-346-52-39,
DIANA.OLIINYK@GMAIL.COM

Відомий мандрівник із Тернопільщини Іван Онисько зі своїм товарищем, теж відомим мандрівником, Юрієм Реглісом вирішили пройти пішки Україну з заходу на схід. Для цього вони започаткували проект Prostoboso. Молоді люди 9 липня вирушили пішки з Ужгорода. Їхня мета — за три місяці дійти до Харкова. Загалом це 2080 кілометрів. Їх зразу можна відзначити на дорозі: босі, одягнені у полотняні штані, вишиванки, на голові — солом'яні капелюхи, через плече — маленькі торбини.

— Я хотів помандрувати зі своїм товарищем Юрком, ми не бачилися 10 місяців, бо я мав звічину подорож на Схід, а в нього в той час була подорож Західною Європою. Тепер зустрілися і вирішили мандрувати разом, — розповідає Іван Онисько. — Це насамперед експеримент для себе і пропаганда внутрішнього туризму. Ми йдемо нещодавно створеним маршрутом «Вишиваний шлях». Коли виrushали в подорож, то вважали, що в нас немає особливої місії нашої затяги, хоча тепер Юрко каже, що його місія — це проповідувати любов. Зате ми маємо дві мети — популяризуюмо «Вишиваний шлях».

І випробовуємо власні можливості — чи зможемо ми подолати цей шлях без взуття, грошей і речей.

Зі своїм товарищем Іван познайомився на Майдані 2,5 року тому, разом працювали в «Пошті Майдану». Зараз трапилася нагода для спільноти мандрівки.

«Вишиваний шлях» — це новостворений пішохідний та велосипедний маршрут з Ужгорода до Харкова. У червні відбувся промотор веломаршруту. Дві групи їхали назустріч одна одній з Харкова й Ужгорода і зустрілися в Києві. Маршрут пролягає через 10 областей від Ужгорода до Харкова та буквально і символічно об'єднує західну і східну частини України. Його розробників надихнула мандрівка Анатоля Циркуна в Європі — він пройшов „Шляхом пілігримів“ в Іспанії 5 років тому, тепер схожий маршрут є в Україні.

— Щоправда, він йшов узутим, а ми босі, — зазначає Іван. — Тому ми більше йдемо селами, з великих міст проходимо Ужгород, Львів, Житомир, Київ, Полтаву, Харків.

Маршрут протяжністю 2080 кілометрів. Хочак же Іван, загалом може вийти більше, бо вже на четвертий день подорожі мандрівники пройшли «зайвих» 10-15 км. Адже друзі не тримаються основної траси та асфальтованих доріг, а стараються йти «кучерявими» селами. Через спеку виrushають дуже рано, також йдуть увечері.

— Ми з 13-ї години до 17-18-ї не йдемо, щоб перечекати спеку,

Іван Онисько та Юрій Регліс вишли у босоногу мандрівку з Заходу на Схід України і планують пройти 2080 км

бо асфальт дуже гарячий, наприклад вчора о 6.30 ми вже йшли, — каже Іван.

Вишиванки дала мама

— Одне з наших гасел: «Подорожувати без речей». Тому ми не брали намет, спальнік, жодного одягу, лише той, який на нас. Сорочки вишила Юркова мама. Маємо телефони, зарядки, камери, зубну пасту, щітки і паспорти — все поміщається в маленьку сумочку через плече, — розповідає про набір речей у подорож Іван Онисько.

За день мандрівники проходять 12-27 км. Щоб здолати весь маршрут, потрібно за день проходити 20-25 км. Кажуть, що поки не вкладаються.

— Перед мандрівкою в мене не було ніякої підготовки, — розповідає Іван. — Юрко трохи походив босоніж Європою, а я не готувався. Тому мені дуже складно. Тим більше, що зараз спека і вдень асфальт дуже гарячий. Ноги рятує лише відпочинок, одного разу робив масаж.

Мандрівники розраховують йти три місяці. Фініш планують у жовтні.

— Коли стане холодніше, режим мандрівки зміниться. Вранці ми будемо довше спати, а більше йти вдень, коли буде тепліше. Зараз ми утікаємо від спеки, а потім будемо шукати тепло, — говорить Іван.

Подумали, що в'єтнамці

Іван Онисько розповідає, що часом виникають проблеми з ночівлею, часто люди не довіряють, дуже обережні.

— Реакція людей різна. Є такі, які з захопленням дивляться на нас. А було таке, що матюкали, виганяли з магазину якісні п'яні люди. Випробовують нас на емоційну стійкість, — ділиться першими враженнями Іван. — Коли порозумітися важко, то просто йдемо. Буває, що люди радісно зустрічають, а буває, що емоційно атакують. В Мукачевому по-думали, що ми в'єтнамці. А коли зайдеш в одне з сіл, де ночували, то хлопчик закричав до своєї мами: «Дивись, українці йдуть!»

Місце ночівлі шукають через

Тъотя Галя з Верхнього Солотвина пустила переночувати, а дівчата з села принесли поїсти

«Поки дорослі скоса на нас дивилися і переглядалися, діти кидали нам на капелюхи раків і просили у них залишитись», — пише Іван Онисько

знайомих чи місцевих.

— Коли до Ужгорода їхали автостопом, то місцеві пластиуни допомогли знайти нам прихисток у місті. Коли заходимо в село, йдемо в будь-яку хату і розповідаємо про себе, про мету нашої подорожі, питаемо про ночівлю. Так питаємо усіх, кого бачимо на вулиці, — розповідає Іван. — У Мукачевому ночували в мого товариша, з яким подружився, коли їхав автостопом торік. Тобто інколи вдається домовитися про ночівлю зі знайомими. У нас є кілька варіантів — ходити від хати до хати. Також допомагає

сторінка проекту в соцмережах. І третій варіант — шукати місце ночівлі з допомогою своїх знайомих.

Також мандрівникам доводиться вирішувати питання з їжею.

— Поки ще не голодували, мали що поїсти зранку і ввечері. Зазвичай їмо там, де ночуємо. А в обід хтось пригощає або люди щось дають із собою, — розповідає Іван.

Щодня мандрівники публікують у соцмережі щоденник подорожі та пости про людей, які вразили, допомагають з ночівлею чи їжею. А ще знімають відеощоденник, планують зробити зі знятого фільм.

НІТРАТІВ БІЛЬШЕ БІЛЯ ШКІРКИ

Ми перевірили ■

Нітратів у теперішніх баштанних порівняно мало, тож кавуни і дині купувати цілком безпечно, якщо це не стихійні ринки біля дороги

ДІНА ОЛІЙНИК

Диню на ринку на Шептицького віддають за 22–25 грн/кг, а кавуни — за 8 грн/кг

Вміст нітратів визначаємо у дині та кавунах із супермаркету і ринку. Перевіряємо концентрацію біля шкірки і всередині

ДІНА ОЛІЙНИК, 0-67-346-52-39,
DIANA.OLIINYK@GMAIL.COM

Скільки нітратів у кавунах і динях, які тепер продають на ринках і у магазинах, перевірили журналісти «RIA плюс». Вирушаємо за баштанними у супермаркети. У «Сільпо» на Живо-ва минулого тижня ще не було ні кавунів, ні дині. У «Новусі» були лише кавуни, тож купуємо половину, бо на четвертину тут не ріжуть. Ціна за кілограм — 9,49 грн. Насічки зрілій кавун, видно одразу — багато білих зернят.

Кавун і диню купуємо ще й на ринку на Шептицького. Диню тут віддають у середньому за 22–25 грн за кілограм, кавун у роздрібній торгівлі в середньому коштує 8 грн, на гурт — 6 грн.

Торговці кажуть, що баштанні — з Херсонської області. Диня — сорту «Амал», «Карамель». Вона соковита, ароматна. Великі дині важать 2,5–3 кг.

А кавуни сортів «Тайфун» і «Товган». Перший із цих сортів за розміром невеликий, близичний до середнього, може важити від 6 до 10 кг, а другий — середнього розміру, плоди великі, можуть сягати навіть до 15 кг. У серпні на тернопільських ринках буде багато кавунів сорту «Американка». Це великі плоди вагою 16–22 кг. Наприкінці серпня привезуть сорт «Продюсер», овальні кавуни середнього розміру на 8–12 кг.

Ільгар Алієв розповідає, що возить кавуну у Тернопіль близько 30 років. Поки що привіз кілька тонн кавунів сорту «Товган».

— Ми його ще пісочним називаємо, бо росте на піску. Це найкращий кавун, соковитий, солодкий, — хвалить свій товар пан Алієв. — Кавуни просто з баштану.

Чоловік розповідає, що має справу з гуртовими покупцями,

Купувати баштанні безпечно на тих ринках, де їх перевірюють лабораторії ветсанекспертизи, зазначає Наталія Білецька

його кавуни беруть багато магазинів Тернополя. Він радить вибирати кавуни, поплескуючи їх так, як грають на барабані. Звук повинен відлунювати дзвінкий, відкритий. Якщо звук глухий, такий кавун може бути незрілим чи зіпсутим. Щодо смаку, то немає різниці — кавун чи кавуничка. Кавунички можуть шукати спеціально, якщо хочуть мати насіння. А смак за цією ознакою не відрізняється.

Вибираючи диню, торговці радять її понюхати — диня повинна мати приємний аромат. Якщо диня стигла, коли береш її в руку, невеликий за розміром плід буде важчим, ніж здається на перший погляд. Менш соковита диня важить мало. Кажуть, що хвостик не повинен бути сухим. А загалом диня має бути щільною і твердою на дотик.

Радять купувати диню там, де її викладають на піддони в один шар. А якщо продають у картонних ящиках, то не більше, ніж у два шари. Тоді плоди не пошкоджуються. Кавуни більш витривали — їх можуть викладати і в два шари.

Нітратів — у межах норм

Куплені кавуни і диню несемо на перевірку в лабораторію ветсанекспертизи на ринку.

— Вся диня, яку до нас завезли, — з Херсонської області. До 14 липня ми забракували більшість дині, які завозили на ринок, бо був перевищений вміст нітратів. У четвер два власники завезли нові партії, концентрація нітратів була у межах норми, — розповідає завлабораторією ветсанекспертизи ринку ТОВ «Віл-маркет» Наталія Білецька. — В одній партії показник 37 мг/кг, а в другій — 24 мг/кг. Границя допустима концентрація нітратів у дині — 90 мг/кг.

До слова, торік було менше

динь, які мали перевищення вмісту нітратів, тільки на початку сезону, коли диня була менш зрілою, мала більший вміст нітратів. А цього року забракованої продукції було більше.

Кавуни — теж із Херсонської області. Нітратів мають мало. За словами Наталії Білецької у цих плодах допустима концентрація 60 мг/кг. У перевіреніх кавунах було 10–27 мг/кг. Пере-важно показники були у межах 10–15 мг/кг, а буває і менше 10 мг/кг. До слова, цього року кавунів не бракували, адже перевищення вмісту нітратів не було.

— Кавун і диню купувати вже цілком безпечно, — зазначає лікар ветсанекспертизи. — Але купувати потрібно лише на ринку, де є лабораторія ветсанекспертизи. Запитуйте у торговців висновок лабораторії, там написано, чи допущено до реалізації цей продукт і зазначено вміст нітратів. А біля доріг у стихійних торговців купувати не можна не лише баштанні, а й будь-яку іншу продукцію. Простий приклад — ситуація з тією ж забракованою динею. Ми її забороняємо продавати на ринку — машині з ринку поїхала, але де тими плодами будуть торгували, ми ж не знаємо. Звичайно, їх продадуть десь біля дороги.

Лікарі наголошують, що при-несені додому баштанні треба ретельно помити, і лише тоді розрізати. Безпечніше для здор-ов'я придбати цілі плоди. А от розрізані кавуни і дині купувати не радять, аби не було отруєн-

ня, бо через спеку розвивається шкідлива мікрофлора.

— Не просіть торговців вирізати пірамідку у кавуні і не погоджуйтесь, якщо він це пропонує. Ви ж не знаєте, який той ніж. Він же не продезінфікований, немає гарантії, що він чистий, — зазначає лікар.

Біля шкірки нітратів більше

Цього разу не просто перевіряємо вміст нітратів у кавунах, а визначаємо їх вміст усередині кавуна і в межах 3 см від шкірки.

Починаємо з кавуна з супермаркету. Звідки його привезли, у магазині нам не змогли повідомити, сказали лише, що український.

М'якоть кавуна з середини плода в лабораторії натирають на тертиці. На електронній вазі зважують м'якоть із соком — для дослідження потрібно 10 грамів. Доливають 50 мл алюмо-калієвих квасців, перемішують все скляною паличкою, ставлять аналізатори, і чекаємо результат. Потім те ж роблять із м'якоттю, яку зрізали біля шкірки. Результа-тат — 2,0 мг/кг і 8,4 мг/кг відповідно. Отож, більше нітратів кавун накопичує у м'якоті біля шкірки. Тому ретельно доїдати м'якоть зі скибки не варто, особливо дітям.

Також перевіряємо кавун з ринку, він — з Херсонської області. Досліджуємо м'якоть зсередини і біля шкірки — по 1,7 мг/кг. Диня з ринку теж безпечна. Нітратів — 21,9 мг/кг.

КОРИСНІ ПОРАДИ

Не купуйте біля дороги

• Якщо диня пахне свіжескошеною зеленню або зовсім не має запаху, краще відкладіть її убік. Ніколи не купуйте дині на узбіччях вздовж доріг. За кілька годин такого лежання біля проїзджої частини дині накопичують багато важких металів, які осідають на них від вихlopів машин. Утримайтесь від купівлі дині з тріщинами і цятками на шкірці. Не варто зупиняти свій вибір і на плоді, який уже розрізали. У солодкій м'якоті дині дуже швидко розмножуються збудники інфекційних хвороб.

Диню — на перекус

• Через те, що в дині багато клітковини, її вважають важким продуктом. Тож споживати її потрібно між основними прийомами їжі — за дві години до обіду чи вечери або через дві години після них. Інакше буде відчуття важкості в шлунку. Якщо змішати диню з алкоголем, можна отримати розлад шлунка. З цієї ж причини її не можна запивати холодною водою, молоком і кисломолочними продуктами. Диня протипоказана гудуючим матерям (може викликати у малюка розлади травлення), при цукровому діабеті, виразковій хворобі шлунка і 12-палої кишці. Ну і не варто посилювати динею кишкові розлади.

На запах і звук

• Обирати диню радять за кольором. Смачна — яскраво-жовтого чи оранжевого кольору. Вибираючи диню, її варто понюхати. Запах повинен бути ароматним, насиченим і приємним. Перезріла диня може пахнути зацукрованими фруктами. Не варто купувати плід, якщо ви побачите на шкірці пошкодження або вм'ятину — м'якоть під ними може бути ватною і гіркою на смак.

Для визначення смачного кавуна є інший рецепт. Спробуйте пошкрябати нігтем по шкірці. Якщо ніготь зніме тільки верхній шар, тоді кавун дозрілий. Це найпростіший і найефективніший спосіб зробити правильну покупку. А сухий хвостик — не завжди показник. Це може означати, що кавун візрівав давно.

Обираючи кавуни, слід звернути увагу на звук при поплескуванні по плоду. Звук залежить від того, розм'якнув усередині м'якоть чи ні. Okрім того, кавун не повинен бути прибитим, а його шкірка має бути непошкодженою.

Розрізані з'їсти за 1-3 доби

• Нерозрізаний кавун може пролежати у холодильнику до двох тижнів. А ось розрізаний краще з'їсти протягом доби. Те ж стосується і дині. У холодильнику ціла диня може зберігатися тиждень, а розрізана — два-три дні. При цьому не забувайте, що сильний запах дині може ароматизувати інші продукти, тому зберігайте її в целофані або фользі. І пам'ятайте, що кавуни, дині та інші продукти, які мають високий вміст клітковини та глюкози, потрібно споживати після основного прийому їжі.

ПЕРЕВІРЕНІ КВАРТИРИ

Інспектор RIA особисто фотографує квартиру та перевіряє ціну, місцезнаходження, поверх та стан ремонту.

Викликайте Інспектора RIA (067) 431 54 92

dom

RIA
.com

2 кімнатна, Дружба

47 000 у.о.

площа: 55 м²/30 м²/8 м²
поверх: 7/9, к

Дубові піркети і деревяні міжкімнатні двері.
Індивідуальне опалення.

Ірина
(097) 346-21-85

34 фото

перевірена квартира

dom.ria.com/id/11336897

2 кімнатна, Східний

42 000 у.о.

площа: 56 м²/31 м²/9.1 м²
поверх: 1/10

Підгрів підлоги по всій квартирі,
індивідуальне опалення,
Цегла ззовні утеплена пінопластом.
Андрій
(099) 176-28-63

28 фото

перевірена квартира

dom.ria.com/id/10921264

3 кімнатна, Східний

62 000 у.о.

площа: 79.2 м²/50 м²/11.3 м²
поверх: 6/10, к

Автономне опалення, Евромонт.
Балкон з панорамними вікнами.
Тепла підлога, Поруч 2 садки.
Наталія
(098) 234-20-10

32 foto

перевірена квартира

dom.ria.com/id/10490805

1 кімнатна, вул. Польового

41 000 у.о.

площа: 45 м²/-/12 м²
поверх: 1/6, к
Дизайн, ремонт. Підгрів підлоги,
меблі, апаратура, побутова техніка,
кондиціонер, домофон.

Юра
(050) 658-99-33

12 foto

перевірена квартира

dom.ria.com/id/10766049

3 кімнатна, Канада

39 500 у.о.

площа: 69.3 м²/41.6 м²/9.3 м²
поверх: 1/9, к
Обжита квартира. Добудова, з надвірної утеплена пінопластом та
оздоблена коройдом. Узаконена.
Володимир
(067) 699-72-56

41 foto

перевірена квартира

dom.ria.com/id/9573083

2 кімнатна, вул. Бродівська

38 900 у.о.

площа: 52 м²/-/22 м²
поверх: 2/3, к
Власник, новобудова.
Тихий будинок з дахом.
Район для спокійного життя.
Іван
(097) 921-69-95

22 foto

перевірена квартира

dom.ria.com/id/11509489

2 кімнатна, Центр

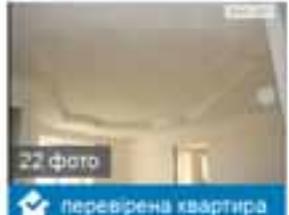

17 000 у.о.

площа: 46.5 м²/29 м²/6.4 м²
поверх: 1/1
Окремий вхід, проходні кімнати,
туалет на підвір'ї, кладовища, підваль.
Можливий обмін на 1-к. квартиру.

Наталія
(096) 435-37-49

3 кімнатна, Східний

52 000 у.о.

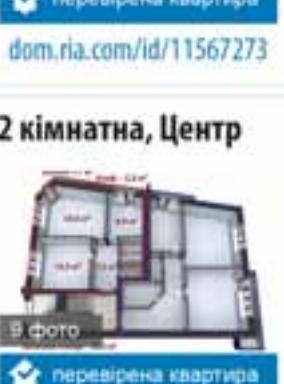
площа: 75 м²/56 м²/12 м²
поверх: 1/10, к
Власник. І.о., підгрів підлоги, котел
Арістон. Стіни старт+ фініш та
підвісні стелі під покраску.
Андрій
(099) 176-28-63

22 foto

перевірена квартира

dom.ria.com/id/10918489

1 кімнатна, Східний

23 500 \$

площа: 45.5 м²/21.3 м²/15.5 м²
поверх: 8/10, к
Роздільні кімнати. Житло не
використовувалось з моменту
будови.

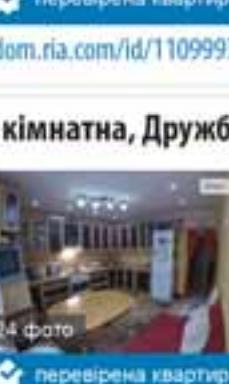
Зоряна
(097) 856-38-30

7 foto

перевірена квартира

dom.ria.com/id/11567273

1 кімнатна, Східний

29 000 у.о.

площа: 41 м²/17 м²/13 м²
поверх: 3/3, к
Новобудова, евроремонт, інд. опал.,
котел з програматором, простора
гардеробна.

Ольга
(098) 267-87-40

31 foto

перевірена квартира

dom.ria.com/id/11099974

1 кімнатна, Березовиця

25 000 у.о.

площа: 40.6 м²/-/9.8 м²
поверх: 1/9, к
Задній будинок, високий перший
поверх, під ним в цоколі - жила
квартира. Під інд/о, сира без ремонту.
Оксана
(098) 259-19-75

21 foto

перевірена квартира

dom.ria.com/id/9645008

3 кімнатна, р-н Цукрового заводу

38 000 у.о.

площа: 64 м²/40 м²/9 м²
поверх: 1/5, к
Чешка в ід. стані, котел Байлант,
пласт. вікна, тепла підлога в кухні.
Будинок не старий. Не кутова.
Слава
(097) 212-24-47

12 foto

перевірена квартира

dom.ria.com/id/11085028

2 кімнатна, вул. Лучаківського

50 000 у.о.

площа: 54.6 м²/29.2 м²/10.4 м²
поверх: 4/9, к
Будинок утеплений, є балкон та
подкія, некутова, залишається вся
сантехніка та частково меблі.

Володимир
(067) 392-27-70

12 foto

перевірена квартира

dom.ria.com/id/11141847

3 кімнатна, Канада

70 000 у.о.

площа: 92 м²/50 м²/13 м²
поверх: 2/2, к
Котедж-91 квм - в коледж. містечку
"Слов'яне поле". В'їзд ч/з шлагбаум.
Є огорожа. В дворі дит. майданчик.
Олександр
(067) 332-80-36

12 foto

перевірена квартира

dom.ria.com/id/11456470

3 кімнатна, БАМ

50 000 у.о.

площа: 76 м²/37.9 м²/7 м²
поверх: 1/10, п
Індивідуальне опалення, евроремонт,
металопластикові вікна, пристрій
(узаконена), меблі, побутова техніка.
Дмитро
(068) 743-56-72

13 foto

перевірена квартира

dom.ria.com/id/11645280

44

перевірені
квартири Тернополя
на DOM.RIA.com

www.ria

«ХВОРІТИ НА ЗАСТУДИ НЕПРЕСТИЖНО»

Важливо ■ Найбільша увага при загартуванні організму — стопам, горлу, шиї

ДІАНА ОЛІЙНИК, 0-67-346-52-39,
DIANA.OLIINYK@GMAIL.COM

Літо — найкращий час для того, аби почати загартовуватися. Тоді не будуть страшні ГРВІ та грип, навіть на протягі у маршрутці людина не реагуватиме так гостро.

— Загартовування — це дуже корисна річ, — зазначає завідділенням реабілітації лікарні швидкої допомоги Олег Дзісяк. — Над собою потрібно працювати, адже завдяки різним чинникам люди стають хворобливішими. Візьмемо банальні застуди — хворіють і серед літа. А я вважаю, що застуджуватися також непрестижно, я навіть сказав би, ганебно, як хворіти на алкоголізм. Якщо людина часто застуджується, це означає, що вона занедбана. Я так це розінью. Люди не працюють над собою, не загартовуються, не підвищують свою опірність, не працюють над собою.

Малюку достатньо свіжого повітря

У 80-х роках я був лікарем у міжнародному дитячому таборі, там були діти з 12 країн, — проводжує співрозмовник. — Звернув увагу, що німецькі діти бігали босими у легесенькому одязі до темна, а наші вожаті кутали ввечері українських дітей у светри серед літа. Я був вражений побаченим, і це теж підтолкнуло мене до розуміння і пропагування загартування.

Якщо йдеться про дитину, то тут потрібна система і злагоджені дії обох батьків. Якщо батьки — не ентузіасти цієї справи, то годі братися за це, бо лише посваряться, каже він.

Для загартування дітей, особливо дуже маленьких, найкраще влаштовувати повітряні ванни.

— Також добре провести по тілу дитинки рукавичкою, змоченою у воді кімнатної температури, —

це ефективна процедура для дитини, — каже лікар. — Коли вода випаровується, це створює охолоджувальний ефект. Шодо обливання дітей, то є різні думки, але зауважте, що колись немовлят хрестили, повністю занурюючи в воду у будь-яку пору року, не трохи спеціально воду. І діти не хворіли.

Гартуємо ноги

— До мене часто звертаються дорослі із питанням, як самим почати загартовуватися і як загартовувати своїх дітей, тобто що і як робити, щоб дійти до моржування. Адже маю досвід моржування 24 роки, — розповідає пан Дзісяк.

Насамперед у будь-яку року року потрібно ходити вдома босим, наголошує лікар.

— Потім тиждень-два потрібно вмиватися холодною водою, але не прост о провести долоно по обличчю, що щедро так, похlopatisя в тій воді, великою кількістю холодної води вмити обличчя і шию, і далі ходити босим, — радить лікар. — Кожного вечора перед тим, як лягати спати, треба мити ноги холодною водою і не витирати — це дає додатковий гартувальний ефект. Через тиждень-два такої підготовки можна приступати до контрастного душу. Це означає зайти у ванну і стати спочатку під гарячий душ, а закінчити холодним. Добре намочитися з головою. Це триває кілька секунд, а ефект буде надзвичайнім.

У процесі загартування треба продовжувати ходити босим. Ноги — це найголовніша ланка у цьому процесі, бо вони в нас завжди закриті, на відміну від обличчя, зазначає лікар.

— Навіть на балкон варто входити босим, за кілька секунд нічого страшного не станеться, — вважає він.

Так за два-три тижні можна підготуватися навіть до зимового

плавання. Та найлегше і найкомфортніше для організму — починати процедури загартування влітку. Заздалегідь підготувавши свій організм до зими, не потрібно буде ковтати пігулки для імунітету.

За ці тижні підготовки буде видно, як ваш організм реагує на загартування — чи буде нежит. Але навіть якщо він і з'явиться, то це не страшно. Нежить зазвичай минає за сім днів, більше нічим людина не ризикує.

— Звичайно, ми говоримо про відносно здорових людей, які не мають туберкульозу, шкірних захворювань, панічних атак, важких хронічних інфекцій, — наголошує лікар.

Лід для горла

Загартування горла — друга важлива ланка у процесі загартування.

— Коли я був у Штатах, то звернув увагу, як там багато випивають різних напоїв із льодом, особливо чаю, — розповідає лікар.

Потрібно виробляти толерантність горла до холода. Дітей можна гартувати так: взяти в однакових пропорціях трави, які мають бактерицидний ефект — ромашка, звіробій, елеутерокок, шавлія, залити окропом, настояти до 30 хвилин, процідити, додати меду, який теж має бактерицидний ефект, розлити в формочки, в які вкласти дерев'яні палички — і в морозилку. Такими холодними ласощами на зразок морозива можна загартовувати дитину. Вони набагато корисніші, бо у них немає непотрібної дитині хімії, шкідливої пальмової олії.

— Також треба гартувати ділянку шиї, не защіпатися на всі гудзики, а привчатися до того, щоб був рух повітря — не обов'язково холодного, — зазначає лікар. — Найкраще починати влітку. Коли поступово ставатиме холодніше, ділянку шиї кутати не потрібно.

РЕКЛАМА

Нові окуляри Оптика **Fielmann**
У нас Ви без будь-яких проблем отримаєте Ваші окуляри за гарантовано вигідною ціною, а також:

- безкоштовну діагностику зору;
- великий вибір німецьких оправ за акційною ціною 25.00 грн.*;
- німецькі лінзи (± 6.00 дptr.);
- безкоштовне встановлення лінз в оправу;
- безкоштовний фірмовий футляр та серветку;
- безкоштовне сервісне обслуговування;
- три роки гарантії.

* умови акції - у салонах Fielmann
І це все за ціною від 165.00 грн.
м. Тернопіль, вул. Руська, 4; (0352) 52-82-23

Пред'явлену знижку 5%, у неділю 10%
Умови акції: з 20.07.2016 р. по 31.08.2016 р.
Умови акції: з 01.09.2016 р. по 30.09.2016 р.

fielmann.com
optika-fielmann.ua

Лікар Олег Дзісяк
переконаний:
для того, аби бути
здоровим, над
собою потрібно
працювати

ДІАНА ОЛІЙНИК

Завдяки прохолодній воді краще спить

Власним досвідом загартування своєї донечки поділилася молода мама Інеса Голяяд.

— Коли Евеліні було кілька місяців, ми поступово почали знижувати її температуру водички під час купання, — розповідає тернополянка. — На півградуса, не більше, і не більше градуса в тиждень. Так, у півроку вона вже купалась у воді +34 С. Зраз плаває у басейні на подвір'ї в літній водичці. Помітила, що в прохолоднішій воді її більше подобається купатися, вона активніше хлюпочеться і краще потім спить. Ніколи її не кутала, ніяких шапочок, коли тепло, малечі від народження не носила. Зараз до ця взагалі любить боса ходити подвір'ям. Ну і коли дуже

тепло, донечка взагалі голяка гасає, тільки з хустинкою, щоб захищала від сонця.

Від народження Евелінка багато гуляє, не залежно від погоди, любить спати на дворі у візочку.

— Я вмикаю радіоняню і маю пару вільних годин для себе, — каже Інеса. — Обідній сон на вулиці у нас був навіть при -10°C. Богу дякувати, донечці вже рік і місяць, і вона жодного разу не хворіла. Думаю, свою роль відіграває і загартування, і грудне годування.

Мені шкода тих діток, мами яких у 20-градусне тепло виводять їх на майданчик у куртках, шапках і черевиках. У той же час моя Евелінка гасає в футболці і лосинах.

RIA

195 грн / 1000 шт.*

(0352) 43-00-50
(099) 921-30-75

Посвята наріжного каменя церкви Святого Миколая і Героїв Небесної Сотні на вулиці Микулинецькій у Тернополі 12 червня 2016 року

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ЕПАРХІЯ УАПЦ

УАПЦ У ТЕРНОПОЛІ: «ПРАЦЮЄМО, щоб допомогти воїнам»

Конфесії ■ «Перебуваючи на Сході, я переконався, що духовної підтримки їм завжди бракує. Коли вони повертаються, з ними потрібно розмовляти. Як на духовні, так і на матеріальні теми. Адже їм доводиться скрутно», — каже архієпископ Мстислав (Гук)

Українська автокефальна православна церква — одна з трьох найбільших в Україні. Це конфесія, яка відродилася наприкінці 1980-х — після десятиліть заборон радянського періоду, коли вірних і духовенство ув'язнювали і розстрілювали за те, що вони хотіли української Церкви.

У Тернополі УАПЦ служать, зокрема, у двох найстаріших храмах міста — Середній і Надставній церквах. Про турботи і плани своєї конфесії на Тернопільщині читачам «RIA плюс» розповідає керуючий Тернопільською і Хмельницькою єпархіями — архієпископ Тернопільський і Подільський Мстислав (Гук).

— Владико, скільки громад УАПЦ є на Тернопільщині? Скільки священиків?

— Згідно з державною реєстрацією, до УАПЦ в області належать 283 громади, але частина із них належить до Київського патріархату. Тепер у Тернопільській єпархії УАПЦ є 84 священики і 94 парафії, які дійсно беруть участь у житті Церкви.

— У якій частині області громад найбільше?

— Найбільше наших громад у Теребовлянському районі, потім — у Заліщицькому. Також великим є благочиння (деканат — прим. ред.) Тернопільського району. Маємо Бучацьке, Зборівське, Монастириське, Гусятинське, Підволочиське, Борщівське благочиння. У Ланівцях маємо одну громаду. Вона, до речі, не-

щодавно, освятила новий храм. Громади є практично по всій області. Почергових богослужіння з іншими конфесіями не маємо. Майже всі наші громади забезпеченні своїми храмами. А ті, що не мають, використовують тимчасові приміщення. Приміром, у Тернополі на вул. Чернівецькій. Громада виготовляє проект і документацію на храм Святого Кирила і Мефодія, а тим часом користується каплицею, яка раніше стояла у Чорткові. Нещодавно на вул. Микулинецькій громада посвятила ділянку для церкви Святого Миколая і Небесної сотні. Там буде меморіал Небесний сотні. Отець Миколай Романюк, який започатковував цю громаду, був на Майдані у час розстрілів — він бачив усе зсередини і в нього це відкладалося у серці.

— Не завжди всі завжди розуміють відмінності між конфесіями. Поясніть, будь ласка, в чому особливості УАПЦ?

— УАПЦ відроджувалася у 1989 році з ініціативи мірян і священиків, які відновлювали гілку митрополита Василя Липківського. З того моменту УАПЦ має у своєму статуті соборнopravnist. Це новизна для українського православ'я, але також було запроваджене вже за митрополита Василя Липківського. Соборнopravnist означає те, що ми дослухаємося до голосу віруючих: не тільки ієархи диктують своїм вірним, а й вірні можуть впливати на хід розвитку церковного життя.

— Які головні проекти (благодійні, просвітницькі, евангелізаційні, молодіжні тощо) втілюєте?

— Ми не висвітлюємо благодійних проектів, адже, як завжди кажу, коли твоя правиця дає, нехай лівіця не знає. У Тернополі, у кожному районі майже щотижня збираємо продукти для армії,

дивлячись в історію, ми маємо мучеників, які загинули за віру. За правилами, саме та Церква, яка має мучеників, має право називатися помісною.

— Що особливо турбує (у добром розумінні слова) конфесію на місцевому рівні?

— Тепер працюємо передусім над тим, щоб допомогти армії, воїнам, які повертаються з війни. Перебуваючи на Сході, я переконався, що духовної підтримки їм бракує завжди. Коли вони повертаються, з ними потрібно розмовляти як на духовні, так і на матеріальні теми. Адже їм доводиться скрутно. Їх потрібно підтримувати психологічно. Тож ми спілкуємося — приходять по п'ятеро-шестеро чоловік. Іноді сидимо просто у мене в кабінеті. Говоримо про те, що їх хвілює, про те, як далі жити. Як нас знаходять? Церква Різдва Христового розташована у Центрі — її бачать і йдуть сюди. Визначеніх днів немає, люди можуть прийти у будь-який час. Спілкуюся я, інші отці Кафедрального собору, наш капелан отець Анатолій Залізницький, який співпрацює з Національною гвардією. Ми підтримуємо зв'язки з керівником 44-ї бригади на Сході, опікуємося її вояками, які приходять сюди на ротацію. У Теребовлі відновлюється військова частина, то наші отці освятили каплицю. У Теребовлянському благочинні працює отець Володимир Якубішин.

Окрім сказаного, у свій час наші люди у Тернополі і Теребовлі прийняли біля 20 біженців із Донецька. Частина із них людей вирішила залишитися назавжди.

— Які головні проекти (благодійні, просвітницькі, евангелізаційні, молодіжні тощо) втілюєте?

— Ми не висвітлюємо благодійних проектів, адже, як завжди кажу, коли твоя правиця дає, нехай лівіця не знає. У Тернополі, у кожному районі майже щотижня збираємо продукти для армії,

національної гвардії. З іншого — протодиякон Петро Рубльовський займається екскурсіями для вірних. Навіть відвідують Почаїв. Слава Богу, проблем у Почаєві не було ніколи. Навіть дозволили протодиякону проводити там екскурсії.

Плануємо розбудувати паломницький центр у Червоногороді. Уже є сприяння місцевої влади. Хочемо передусім відродити костел, почнемо з прибирання за сприяння місцевих підприємців та влади району. 14 серпня буде свято цього замку. Він поки в аварійному стані, але починаємо з дрібного. Звичайно, пам'ятка буде доступною для людей. Хотілося б її відродити завтра-післязавтра, але розумію, що це складно. Та ще й у теперішній час. Наразі можна сказати, що це буде духовний центр і, можливо, заклад, пов'язаний із медичною.

— Які проблеми маєте в Україні, Тернопільській області?

— Я розумію, що ніхто не є досконалій і я теж не досконалій. Релігійні питання не потрібно розбурхувати на тлі політичних, бо народ і так знедолений. Великих проблем у нас нема. Те, що ми задумали, втілюємо. Є сприяння влади на місцевому рівні.

— Як складаються відносини з іншими конфесіями?

— Ми входимо до Ради Церков Тернопільської області і там працюємо. Водночас з іншими православними конфесіями спільніх проектів немає. Спілкування з ними позитивне. Вважаю, що у цих речах завжди треба шукати золоту середину. Не шукати у комусь проблему, а консенсус навколо певної ідеї. Конфліктів у нас немає, і навіть якщо громада йде від нас, то я не нав'язуюся. Приміром, парафії Бережанського благочиння у нас перетягнули нечесними діями, словами, що автокефалії в УАПЦ не буде, що УАПЦ — п'ята колона Москви... З іншого боку, у Хмельницькій єпархії ще півтора

року тому до нас перейшла громада УПЦ (МП). Я вважаю, що стан справ на парафії залежить від священика. Від того, як він працює.

— Великою святою Тернопільської єпархії є чудотворна ікона Богородиці. Чим вона особлива?

— У 1730 році у домі Василя Маркевича у Великий піст вона замироточила і чоловік не хував її у дома — переніс до церкви Чесного Животворящого Хреста Господнього, що над Ставом. У роки Першої світової її перенесли до храму Різдва Христового для збереження. Є багато див, пов'язаних із нею. У тому числі покійний митрополит Мефодій, коли мали закривати Андріївську церкву у Києві і не було бде служити у столиці, пообіцяв, що віддасть на Тернопільську ікону золотий годинник, який колись йому подарували. Їduчи до Києва, він помолився перед іконою, і вирішив проблему. А ще був випадок, коли до Благенійшого Мефодія підійшла жінка з Канади і розповіла, що не могла завагітніти. Помолилася перед іконою, попросила у Матері Божої заступництва і вже через чотири роки повернулася з дитиною. Перед дорогою до Києва я завжди спішу до ікони Тернопільської Матері Божої.

Тернопільську ікону ми вшановуємо у другу неділю після П'ятидесятниці, у день Всіх святих Землі Української.

— Де ви можете знайти у Тернополі, чи є у вас місцеві друковані ЗМІ, Інтернет-сторінки?

— Консисторія (єпархіальне управління) розташована за адресою: м. Тернопіль, вул. Руська, 22. Сайт Тернопільської єпархії: carp-te.net, електронна поштова скринька: carp_te@ukr.net. Працюємо над відновленням єпархіальної газети «Україна Православна».

СПІЛКУВАВСЯ ВОЛОДИМИР МОРОЗ,
0-67-307-55-58,
WOLODYMYR.MOROZ@GMAIL.COM

facebook

ЮЛІЯ ДУТКА,
ЖУРНАЛІСТ:

— Відчула на собі галицький пік-ап. Вирішила не марнувати час чергового інтернет-залицяльника і просто написала, що мені з ним не цікаво. Відповіді «А ти що, принца на білому коні чекаєш?» від розлучено-го пузанчика під сорок, який навіть на принцові-

го коня не тягне, зовсім не чекала. Квітково-цукерковий період називається:)

Чи треба було йому ще трохи голову покрутити, сходити кілька разів на каву-морозиво за його рахунок, а потім сказати, що «не зійшлися характерами»?

facebook

ВОЛОДИМІР МОРОЗ,
ЖУРНАЛІСТ:

— На жаль, так виглядає, що й тепер у владі замість того, щоб служити суспільству, є велика спокуса «діаложити» із рядженими «активістами», «волонтерами», «представниками еліти». Колись так радянська влада вела діалог із рядженими «трактористами» і «доярками». Звісно, було багато справжніх людей праці, з якими, на жаль, зазвичай, просто робили картинку. Але то був сумбур, і є сумбур. Який завершився крахом і тотальним небажанням народу навіть чути імена людей, які просто нажилися і втекли, трясучись над накопиченим.

Когось така поведінка влади дражнить, комусь стає огидно. Ale факт, що це — діагноз. I для влади, і для суспільства, яке її терпить. Гріш ціна тим, хто ходить у вишиванках, виступає у патріотичних тонах, а людей не слухає...

Що змусило мене це

написати? Просовування дурних ідей ГЕС на Дністрі, відсутність дійсних реформ, інвесторів на тлі бравурних серенад про розвиток та інвестфорумів, небажання слухати людей, маніпуляції з громадською думкою.

Багата у нас країна! Уже 25 років її «розвивають», а ще стільки можливостей для «розвитку» залишилося... І аеропорт можна обрізати, і кар'єрів нам Бог дав, і ліс під виглядом сантарної вирубки можна підчистити та загнати, і за пайзерном, яке свинята дають, людям платити. Оде можливості! Правда? I головне, контролюючи органи «ніц не видят»...

Це село вже не оновити, просто підмалювавши штакети і побіливши фасад сільради. Не той випадок.

Аби вирішити проблему, треба її усвідомити і назвати речі своїми іменами. Ми десь щойно на цьому шляху. Сподіваюся.

facebook

ІГОР КАЧМАРСЬКИЙ,
ПІДПРИЄМЕЦЬ:

— Два тижні тому гуляли красивою набережною Ніцци з дітьми. Ще звернули увагу на чималу кількість москалів і жебраків, які починали з «пажалустя» і менше євро не брали. Зараз вона встелена трупами і пораненими. Тонка грань... Французи ні за що не сприймали моєї тези,

що Росія стоїть за багатьма терактами у них, війною в Сирії і наступною навалою біженців... Я тоді ще сказав, на жаль, скоро росіяни знову вдарять по Франції, бо ви — слабка ланка, яка заради спокою в себе готова миритися з тим, що далеку Україну розрівуть на шматки.

facebook

ІГОР ГОСПОДАРСЬКИЙ,
ЛІКАР, ВІКЛАДАЧ:

— Колись читав лекцію про зв'язок між роботою імунної системи і синдромом емоційного вигоряння...

Насправді у кожної людини є свій внутрішній ритм і особливості нервової системи. Є свої вподобання і досвід. Від цього залежить ритм і швидкість нашого життя, вибір супутника і професії.

Згадаймо дитинство, коли кожен з нас мріяв про майбутню професію: космонавта, пожежника, лікаря, вчителя. Навряд чи хтось плекав мрії про роботу офісного працівника, політика чи підсобного працівника на будові. Тому трапляються ситуації, коли раптом відчуваєш, що в житті рухаєшся не в тому напрямку, займаєшся роботою, яка тобі байдужа. Один з варіантів розплати — той самий синдром емоційного вигоряння. Звичайно, він може розвинутися і в людей, які люблять

свою роботу, «горячі» нею, але живуть на занадто високих швидкостях...

Результат — проблеми зі здоров'ям, зловживання алкоголем і стимуляторами, руйнування сім'ї, втрати життєвих орієнтирів.

Хоча багато в кого спрацьовують «запобіжні» механізми: такі люди просто зупиняються і різко змінюють характер життя. Кідають престижну і високооплачувану роботу, втікають з міст, змінюють країну проживання.

Знаю ситуації, коли успішні керівники підприємств раптово ставали простими селянами, топхудожниками...

Найголовніше, що такі люди раптово ставали набагато щасливішими, врівноваженнішими і здоровішими. Відновлення гармонії з внутрішнім Я просто дало їм можливість повернутися на правильну для них Дорогу і рухатися з правильною швидкістю.

facebook

ОЛЕКСАНДРА
ВІЛЬЧИНСЬКОГО

На псевдо «Хемінгей»

Це він пише, його текст. Він приніс його мені і попросив сказати свою думку. Наступного тижня обіцяв зателефонувати. Його псевдо «Хемінгей». Ось кілька абзаців:

«Ми йшли вздовж довгої стіни з облущеною штукатуркою й пробінами, крізь які виднілися купи битої цегли упереміж із іржавим залізом, паркан справа також продіривлений у багатьох місцях. Деколі діри проходили наскрізь паркан і стіну, можливо, від «птурса», а кілька секцій просто лежали на землі. «Батя»-Василь промінав їх, зігнувшись, і майже перебіжками.

І ще він на ходу стріляв у хмарки пальцем. Смішно так виходило, не настрілявся ще. А коли ми виrushали на чергування, «Батя» сказав «Севі», щоб той дав мені ще один ріжок.

— А ви що, ще й стріляти збираєтесь? — не без ехидності знизвав той плечима.

— Ну що, щасливо! — сказав я йому, хоча натомість чогось схожого очікував від нього.

Та поки я марно чекав напутнього від «Севі», всі уже пішли і я кинувся наздоганяти. Виявилось, хлопці стояли вряд метрів за десять, за рогом якогось гаража. «Краще відліти тут, ніж потім...» — коментує «Батя».

Звичайно, я стаю біля нього й однічно відивляюся у той бік, де мав би бути терикон, куди нам належить іти. За териконом сепари.

І ось ми нарешті виrushаемо. Першим іде Василь, замікає «Ангел», наш снайпер. Він вважає, що чим більше ми цих г...нів покладемо зараз, тим легше буде потім. Бо ж великої війни з капцями все одно не уникнуги, і з його залізою логікою важко не погодитися. У бойовій групі завжди має бути хоча б один «Ангел»...».

Колонка
Василя
Солтиса

Кілька слів про ностальгію

З часу розпаду Радянського Союзу минуло уже чверть століття, однак у нашому суспільстві серед старшого покоління є чимало громадян, які шкодують за тими «добрими» часами.

Із ностальгією вони часто згадують про хліб за 20 копійок, про безкоштовну медицину та безкоштовні квартири, отримані від держави. Забувають при цьому про мізерні радянські пенсії, про Чорнобиль, про кілометрові черги за ковбасою і так далі.

На мій погляд, люди просто плутають ностальгію за своєю молодістю із ностальгією за радянською владою.

Візьмемо для прикладу людину, якій зараз близько 70 років. Увесь свій вільний час вона проводить біля телевізора, у якому постійно висвітлюють всілякі суспільні негаразди, або ж на лавочці біля під'їзду. І ось там починаються розмови про зруйновані заводи, про дешеві продукти, безкоштовну медицину.

На початку 80-х років ці люди були 35-40 років. Вона щодня ходила на роботу, отримувала зарплату, її поважали у колективі. Тобто ця людина була у вирі життя. Вона була потріблена усім — і колегам по роботі, і сім'ї. Тож у ностальгії старшого покоління чітко прослакує туга за своєю молодістю. Але дуже часто люди це плутають із ностальгією за колишньою владою, що регулярно позначається на результататах голосування під час виборчих кампаній.

І в цьому є певна проблема нашої держави, яка інформативно не працює з такими громадянами. Самих лише субсидій, щоб задобрити старше покоління, явно замало. Їм важлива ще й увага з боку суспільства, щоб вони відчували свою значимість.

На шальках терезів

ІГОР ДУДА

Коли на одну шальку ставимо вагу, а на іншу — противагу, то отримуємо баланс. Звісно, коли мова йде не про фізичні величини, то в оптиміста баланс виглядатиме інакше, ніж у пессиміста. Ось, приміром, узагальнена думка наших вояків, які пройшли крізь горнило війни під назвою АТО: «Проти нас воює добре вишколений і чудово озброєний агресор. У них краще навчений і злагоджений особовий склад військ, багато прихильників на захопленіх територіях...». Оптиміст тут же спробує кинути на іншу шальку закінчення цієї цитати: «...Але ми воюємо за свою землю, за свій народ. А за що воюють вони? За тридцять срібняків?» Ефектно? Напевно. Але коли цей ефект випарується, то що переважить? Фраза чи ціл-

ком матеріальна сила, яку зараз не видно як здолати? Можна довго говорити про Іуду і тридцять срібняків, але, боюся, що в кінцевому підсумку оті невблаганні «добре вишколений і чудово озброєний» можуть виявитися вагомішими факторами.

На одній шальці — жіночки, які розповідають у теленовинах, як вони ліплять вареники для бійців, а на іншій — глобальні геополітичні «розклади»...

Безумовно, оптиміст легко не здається. Він покладе на шальку подвижництво наших волонтерів, без яких армія нині не обійшла б; він згадає історію американської революції, коли британські армії протистояли погано озброєні країн Західу вважають її своєрідним «необхідним

злом», засобом проти можливої загрози з ісламістського Сходу. Також там поширені думки, що у 90-ті роки Росія добровільно зреяла своїх «трофеїв» у Європі, вивела контингент зі Східної Німеччини, отож за це не варто, мовляв, лізти у «її» справи десь у Грузії чи Україні. Прикра думка. Ось так на одній шальці — жіночки, які розповідають у теленовинах, як вони ліплять вареники для бійців, а на іншій — глобальні геополітичні «розклади», в яких Україні заздалегідь відведена роль об'єкта. Мобілізуйте увесь оптимізм і спробуйте визначити, що переважить.

Утім, все сказане — не капітулянтські рефлексії, а заклик до енергійного і невтомного пошуку реальних і якомога ефективніших способів усунення загрози, що нависла темною хмарою зі Сходу.

В УКРАЇНІ – ЧЕРГОВА НОВАЦІЯ. ЩО З ТОГО ВИЙДЕ – ПОБАЧИМО

Спрощення ■ Із серпня на українській митниці має запрацювати автоматизована система «Єдине вікно», що має спростити життя і бізнесу, і митниці. Наразі на місцях знають про особливості системи тільки із постанови. До реалізації ще не бралися

СВІТЛНА ГРИВАС,
0-96-709-74-60,
SVITLANA.GRUVAS@GMAIL.COM

Єдиною електронною системою уже з 1 серпня повинні об'єднатись митниця та всі контролюючі інстанції, залучені до розмитнення. Така система теоретично повинна пришвидшити процедуру та мінімізувати корупцію.

Чимало пересічних громадян вважають, що до розмитнення причетна лише Державна фіскальна служба України. На ділі ж до процесу залучені і представники санітарно-епідеміологічного контролю, фітосанітарного, ветеринарно-санітарного, екологічного, радіологічного тощо. Ці структури мають свої, часто застарілі системи або не мають їх зовсім. Тож у разі необхідності додаткового «добра» від тієї чи іншої структури подані під час розмитнення документи проходять кілька кіл. Запровадження ж «Єдиного вікна» теоретично повинно змінити ситуацію – пришвидшити процедуру і мінімізувати корупцію. Та чи буде так, як запланували, і чи не петрвориться на чергове, нікому не потрібне ноу-хау, покаже час. У світі ж подібна система виправдала покладені на неї сподівання.

– Система „Єдине вікно” зменшує кількість процесів, спрощує різного роду процедури та мінімізує людський фактор під час проходження товару через митницю, – розповідає аналітик Інформаційної кампанії «Сильніші разом» Віталій Горобець. – „Єдине вікно” передбачає наявність централізованої бази даних, до якої бізнес подає документи в електронному вигляді. Митні та контролюючі органи матимуть до неї одночасний доступ.

Як тільки-но «Єдине вікно» почне функціонувати, каже ана-

літик, дозвільні органи будуть зобов’язані протягом 4-х годин з моменту отримання електронного повідомлення і необхідних сканованих документів від клієнта винести рішення щодо розмитнення товарів. Якщо ж рішення не з’явилось упродовж цього часу, то його приймають автоматично – за принципом мовчазної згоди і вносять до інформаційної системи з детальним обґрунтуванням.

– Також вносять інформацію про дату та час проведення огляду товарів чи відбору зразків, якщо у цьому є необхідність, – додає Віталій Горобець. – Наразі близько 5% вантажів підпадають під детальний огляд. Ця норма, скоріш за все, не зміниться.

Є тільки постанова і дата

В Україні про запровадження «Єдиного вікна» заговорили на весні 2016 року. Так, у травні з’явилася відповідна постанова. Утім, введення цієї системи, за інформацією «Сильніші разом», з певною недовірою очікують і митні, і згадувані контролюючі органи. Бо не зовсім розуміють, як буде функціонувати „Єдине вікно” та як адаптувати нормативно-правову базу цих органів у стислий період.

Що ж робиться на місцях, чи готові до нововведення – ми поцікавились у представників Тернопільської митниці.

– Згідно з постановою Кабміну, підприємства матимуть вибір – користуватись старою системою чи «Єдиним вікном», – розповідає начальник відділу організації митного контролю Тернопільської митниці ДФС Тарас Гутик. – Адже скористатись новою системою підприємець зможе тільки тоді, коли здійснюватиме декларування в електронному вигляді, коли

СВІТЛНА ГРИВАС

— Тестування системи не було, – каже Тарас Гутик. – Наразі ми маємо Постанову і дату впровадження – 1 серпня, погоджений перелік митних постів. Списку документів, необхідних для проходження за допомогою нової системи, немає

має електронний цифровий підпис. На жаль, поки що в нас нема інформації, на якому етапі впровадження цієї системи. Думаю, що в центральному апараті працюють над цим і тільки там можуть сказати, яка ситуація з інтеграцією контролюючих органів.

На думку пана Гутика, така система для підприємців у разі її нормальної роботи вигідна. Адже не потрібно буде нікуди бігти, відпade «проставлення штампів». Підприємства просто надсилають повідомлення на митницю й отримують електронну відповідь про проходження або необхідності пред’явлення вантажу для огляду контролюючими органами.

– Наразі маємо таку ситуацію: у цій же постанові написано, що Мінфін затверджує нормативи, технічні документи, необхідні для функціонування інформаційної системи, – продовжує він. – Має бути перелік сформованих місць митного оформлення товарів, де будуть застосовувати цей порядок, має бути перелік пунктів пропуску через державний кордон, в яких функціонують комплекси

для здійснення автоматичного контролю за переміщенням радіоактивних речовин та ядерних матеріалів і перелік документів від особи, які необхідно подавати у відповідні контролюючі органи для завершення відповідного виду державного контролю. Сьогодні відповідних наказів Мінфіну ще нема.

Проблем, кажуть, немає

До внутрішніх митниць, за словами пана Гутика, було надіслано перелік усіх місць митного оформлення і погоджено митницю. Так, на території Тернопільщини ідеться про чотири погоджені місця: це аеропорт – міжнародний пункт пропуску, який, на жаль, не працює, митний пост у Чорткові, Збаражі і Тернополі – адміністративна будівля на Текстильній, 38.

– Ми підтвердили, що є можливість запровадження такої системи, чекаємо вказівок роз’яснень з центрального апарату, – додає він. – Технологію ми опрацювали, тестування системи ще не було, бо

немає самої системи. Тож наразі ситуація така – є постанова Кабміну, дата вступу і перелік місць митного оформлення. Інших документів, прописаних у тій же постанові, немає.

За словами пана Гутика, з часу введення у 2012-му нового Митного кодексу, запровадження електронного декларування розмитнення і так спростилося. Адже воно не може перевищувати чотирьох годин. Щоправда, є винятки у разі необхідності проведення додаткових процедур.

– Я не сказав би, що наразі є затримки під час проходження розмитнення, – додає пан Гутик. – У Тернопільській області є представники контролюючих служб, їхні графіки роботи синхронізовані з роботою Тернопільської митниці. Просто відпаде оця необхідність проставлення штампів.

Із залученими до розмитнення представниками контролюючих органів, за словами співрозмовника, поки що не обговорювали нової системи. Адже її ще нема.

Що ж думають про запровадження «Єдиного вікна», ми спробували дізнатись у фітоінспекції, ветінспекції, санепідслужбі. Утім, отримали від них переадресацію від структури до структури. Мовляв, ці структури приєднали до Держпродспоживслужби з лютого 2016-го. У Держпродспоживслужбі нам повідомили, що теоретично об’єднали «верхи» організацій, на ділі ж – працюють, як працювали. Там, де не переадресували, просто відповіли, що готові до обговорення з митницею.

Давати оцінку новації не поспішають і тернопільські підприємці. Кажуть, що сьогодні розмитнення і так забирає небагато часу. У тому ж випадку, якщо справу доручують брокеру, питань взагалі не виникає.

– Поки що важко оцінити таку систему, її роль, адже у нас проблем не виникало, – розповідає представник Громадської спілки «Рада бізнесу Тернопіля», підприємець Володимир Романко. – Машини зайжджають вранці, а до вечора процедура завершується. Можливо, більше часу на розмитнення іде в того, хто сам виступає декларантом. Ми ж звертаємося до брокерів, усі необхідні маніпуляції виконують вони.

РЕКЛАМА

Stimex
engineering group
Тов. Стимекс Інженерінг Групп

ОБЛАДНАННЯ ДЛЯ:
ПАРОКОНДЕНСАТНИХ СИСТЕМ, ПРОМІСЛОВОЇ ФІЛЬТРАЦІЇ
ІННОВАЦІЙНУ ШЛАНГОВУ АРМАТУРУ

підбір обладнання, енергоаудит, шефмонтаж, ціни від виробника

+38 0536 700 857, (067) 914 01 99   stimexeng.com

Ваші відгуки про послуги у Тернополі

20.ua

Лінійка, 7700 Тернопільськ вул. Котляревського
відгуки про послуги на 20.ua
Це розміщення Вам обрали найкраще!

371708_20.ua

«ДОЛЯ ЗІГРАЛА ЗІ МНОЮ ХОРОШИЙ ЖАРТ»

Пишаємось ■ Про нашу землячку пишуть глянцеві журнали, її картини експонують у галереї на Манхеттені, вона бере участь у Тижнях моди й арт-шоу. Щоб добитися успіху, каже жінка, потрібні талант, працездатність, вміння заявити про себе та фортуна

Куди б не занесло життя, завжди потрібно пам'ятати свій рідний край, культуру і традиції. У цьому переконана художниця Оксана Танасів. Ось уже 12 років, як вона живе у США, проте не забуває рідного дому. Тож як тільки з'являється нагода, їде в Україну — відвідати рідних, зустрітися з друзями, прогулятися улюбленими місцями.

Нешодавно пані Оксана разом із 12-річною доночкою Кароліною приїхала у відпустку на Тернопілля. В інтерв'ю для «RIA плюс» вона розповіла про свої секрети успіху, творчість, захоплення, дім, відпочинок.

Історія нашої талановитої землячки заслуговує цілої книги, яку, до речі, жінка у майбутньому і плачує написати. Про цю художницю з Тернополя, яка підкорила США, наша газета вже згадувала три роки тому. Оксана Танасів родом із села Самолуски Гусятинського району, де минуло її дитинство. Вищу освіту здобула у двох вузах у Тернополі, а в 2004 році вийшла до США за лотереєю Green Card. Наша землячка отримала визнання у Нью-Йорку як професійний художник. Вона створює унікальні картини у стилі fashion art, використовуючи не лише фарби, а й тканину та камінці Сваровски. Також багато експериментує і випробовує інші техніки.

Про Оксану Танасів пишуть глянцеві журнали, її картини експонують у галереї на Манхеттені, вона бере участь у Тижнях моди та арт-шоу. Про досягнення цієї жінки можна говорити багато. Та всіх своїх успіхів вона досягла завдяки рокам важкої праці. Адже переїхавши у чужу країну з малою дитиною на руках, її довелося починати з нуля. Українка спершу працювала прибиральницею, аби заробити на життя. А начали вивчала англійську мову та малювали. Вона вірила в те, що колись її мрія здійсниться і вона зможе показати свої картини на виставках. Згодом закінчила у США університет, що дало їй нові перспективи. Нині Оксана є автором 14 колекцій картин, а робіт має аж 163. Художниця підписала контракт із двома галереями, які представляють її роботи. Одна з них Lloyds International Gallery діє на Манхеттені в Нью-Йорку, а інша — C. Parker Gallery — у місті Грінвіч, що у штаті Коннектикут. Також художниця налагоджує зв'язки з галереями в Венеції та Берліні, де планує показати свої роботи. Загалом свої твори пані Оксана створює та зберігає у студії у власному будинку, що у місті Норвалк, штат Коннектикут.

— У перші 10 років у США у мене не було вихідних і свят. Я відпочивала дуже мало, спала по кілька годин на добу, багато працювала для того, щоб заробити на проживання, — каже Оксана Танасів. — Я могла б сидіти вдома і

малювати, але не ходити на роботу не виходило. Адже потрібно було оплачувати рахунки. Зараз більше уваги приділяю мистецтву, маюю картини, але кілька днів на тиждень працюю як менеджер з дизайну інтер'єру у мережі меблевих магазинів Safavieh.

— Як проходить ваша відпустка в Україні?

— Я взяла відпустку на два тижні, щоб приїхати в Україну, побачитися з друзями та рідними. Прилетіла до Києва, звідти — до Львова. Відвідала батьків, які живуть у Гусятинському районі, у селі Самолуски. Також зустрілася із багатьма друзьями у Тернополі.

— Як змінився Тернопіль за той час, поки вас не було?

— Місто змінилося на краще. Є позитивні моменти, які мені подобаються. Наприклад, тут почали ремонтувати дороги. Я думаю, що Тернопіль достойний того, аби тут були кращі дороги. Адже це дуже красиве місто, тут гарна природа, надзвичайний Став. Я люблю Тернопіль, мене дуже сюди тягне, і я з радістю сюди приїжджаю. Це мое місто, де я провела студентські роки, тут — багато моїх друзів. Загалом я вважаю, що, незалежно від того, куди тебе заносить доля, потрібно пам'ятати свій рідний край та підтримувати зв'язки з людьми, з якими колись товаришував. Адже без минулого немає майбутнього. Загалом за 12 років, поки я у США, Тернопіль змінився надзвичайно — став більш європейським. Тут більш доглянуті двори і вулиці. Тішить кращий сервіс у кафе та ресторанах, магазинах. Зараз тут більше думають про клієнта, ніж колись.

— Над чим працюєте зараз? Які у вас творчі плани?

— Працюю над новою колекцією, яка буде торкатися теми України. У своїх картинах я буду використовувати нашу вишивку. Ці роботи — абстрактного характеру. Я в такому стилі ніколи не працювала, але люблю експериментувати. Також паралельно працюю над своєю основною та найбільш відомою колекцією «Світ жінок», в напрямку fashion art, яку розпочала ще у 2008 році. А ще вирішила продовжити роботу над колекцією 2012 року «Долар арт», бо у мене з'явилися нові бачення. Зараз я закінчує цю колекцію.

— Де черпаєте ідеї для творчості?

— Надихають роботи знаменитих дизайнерів Джона Гальяно, Крістіана Діора, Коко Шанель, Дольче і Габбана, Версаче, Валентіно. Спонукають до творчості різні події у світі — економічне та соціальне становище, взаємини між жінками та чоловіками, ставлення людей до грошей. Наприклад, колекція «Долар арт» — це колекція

ФОТО НАДАНЕ ОКСАНОЮ ТАНАСІВ

Свої роботи, які отримали визнання у США, Оксана Танасів хоче показати і у рідній Україні

сюрреалістичних картин, де використовують зображення долара. Таким чином я хочу передати певний меседж про те, що відбувається в світі. Я хочу показати, як гроші впливають на людей, коли вони багатіють. І я думаю, що в мистецтві не основне, в якому місці ти наносиш фарбу чи як правильно проводиш лінії, а те, що хочеш донести до глядача. Я буду дуже рада, якщо моя робота отримає зворотній зв'язок і багато хто відзнає себе та своє реальне обличчя у цих картинах.

— Що потрібно для того, щоб досягти успіху?

— Талант та унікальна працездатність — це половина успіху. 10% я віддала фортуні та зустрічам з потрібними людьми, які можуть зіграти важливу роль у кар'єрі художника. А решта 40%, як на мене, — це вміння себе рекламиувати та розкрутити своє ім'я і бренд, знайти свого покупця, свою цільову аудиторію, зв'язок із пресою та телебаченням. Це важливо для кожного митця. Також важливе значення має місце, де ти проживаєш. Я вважаю, що доля зіграла зі мною дуже хороший жарт, давши мені шанс виграти „Зелену карту“ і поїхати не в якесь провінційне містечко в центральній Америці, а саме сюди — більше до Нью-Йорка, який є центром світу і дає велику можливість для художників. Іноді я жартома кажу друзям: «Та людина, яка здобула визнання у Нью-Йорку, здобуде його в будь-якій точці світу». Або: «Художників, які хотять добитися

успіху, тут дуже багато — 100 митців на квадратний метр». Та щоб заявити про себе, потрібно зробити щось надзвичайне. Таке, що буде відрізнятися за стилем, тематикою.

— Що думаете про події в Україні, чи обговорюєте їх зі своїми друзями у США?

— Вважаю, те, що відбувається на Сході, — не АТО, а війна. Назвати це АТО, як на мене, злочин. Майже всі мої знайомі американці знають, що те, що відбувається, — це війна Росії проти України, знають, що це агресія Росії, і підтримують Україну. Загалом ситуація двоячна, бо перейти від режиму Януковича до очищеної і некорупованої влади дуже важко. Я рада, що відбувся Майдан і що ми вибрали нового президента. Але йому ще потрібно багато працювати, аби перетворити Україну на нову європейську державу і позбутися старих звичок, притаманних попередній владі. Але думаю, що вже дуже багато зроблено, й очікую нових реформ.

Я співпрацювала з українськими общинами Америки та аукціоном «Євромайдан», який діє віртуально і надає фінансову підтримку українському народу. Впродовж 2014–2015 років я продавала через цей аукціон свої картини та колекції ексклюзивних листівок. Усі кошти переказала родинам загиблих бійців та пораненим.

— Чи хочете повернутися в Україну? Чи бачите перспективи для своєї творчості?

— Я бачу перспективи не тільки в Україні, а й в інших країнах світу. Тому що художник повинен показувати свою творчість не лише в одному місці. Успіх художника залежить від того, наскільки його знають у світі. Я, звісно, хочу повернутися зі своєю творчістю в Україну. Проте вважаю, що поки що моя творчість розвинута не на такому високому рівні, до якого прагну. Я хочу продовжувати працювати, створювати ще більше колекцій, планую нарешті зробити вуличні скульптури... Так, я хочу повернутися, можливо, не на постійно, але частково працювати у Києві чи Тернополі.

— Як відпочиваєте? Чим захоплюєтесь?

— На жаль, у мене дуже напружені графік роботи і на відпочинок майже немає часу. Але коли випадає така можливість, я люблю подорожувати. Вважаю, що подорожі духовно збагачують людину. Тому стараюся знайти час на мандрівки. Вони дають можливість стежити за тим, що відбувається у різних місцях, як змінюються люди, поспілкуватися з друзями. Завдяки подорожкам я роблю висновки для себе — на якому етапі життя перебуваю, куди мені рухатися. Я проводжу паралелі між різними ситуаціями та людьми, і у мене формується певна картинка про життя у світі. Тому що сидячи в одній точці, ти не зрозумієш, що відбувається. І основне: у подорожах я отримую дуже багато натхнення та енергії. Планую подорож Европою, хочу побачити Париж, Лондон і показати все це доночі.

— Як виховуєте доночку, чи прищеплюєте їй любов до українського?

— Доночі було 10 місяців, коли вона приїхала зі мною у США. Я хочу, щоб вона знала, що вона — українка. Хочу, щоб вона знала українські звичаї, традиції, культуру, мову. І через те кожного року вона на канікулах два місяці проводить в Україні, у бабусі. Звісно, це надто мало, щоб усе зрозуміти. Та для мене важливо, щоб вона відчуває українську культуру. Я знаю, що коли вона виросте, мені за це подякує.

— Чи святкуєте українські свята?

— Так, відзначаємо Святочі, Різдво, Великдень. Ходимо до української церкви, святимо паску. А ще відвідуємо українські фестивалі, концерти українських співаків та гумористів, приміром Гриця Драпака, Степана Гіги, які приїжджають до нашої діаспори.

— Що з українських страв любите готувати?

— Готую борщ, вареники, хоча іноді купую готові в українських чи польських магазинах. Я готую дуже багато страв, особливо на свята — салат «Олів'є», «Принцесу» з бурячком, горошком, ковбасою та кукурудзою, салат із крабових паличок. Роблю голубці з рисом і м'ясом, до них подаю підливу з томатів та сметані. Даю до рису багато м'яса — це дуже смачно. Мой американським друзям такі страви дуже подобаються. В мене є подруга родом з Китаю. Коли вона приходить у гости на Великдень, то каже, що українська кухня — найсмачніша в світі.

РОЗМОВЛЯЛА ЕВГЕНІЯ ЦЕБРІЙ,
0-96-915-39-23, TSEBRIJ@GMAIL.COM

НОВІ КНИГИ

Богдан Волошин «Політ золотої мушки», Видавництво Старого Лева, 320 с.

Ціна: 70 грн*

Нова весела книга Богдана Волошина дельтоально знайомить читача з вигаданими — чи то пак легендарними — галицьким містечком Бурачковичами та сусіднім селом Лопушною. Крізь призму «життя й діяльності» персонажів усіх історій перед нами поступово розкриваються інтимні подробиці приватного та громадського чину видатних бурачківчан.

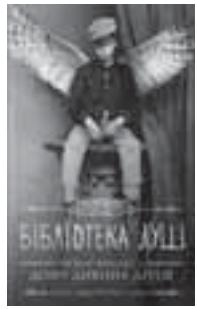
Юрій Фельштинський, Михайло Станчев «Третя світова: Битва за Україну», Наш Формат, 456 с.

Ціна: 79 грн*

Чи переросте битва за Україну в світову війну або ж стане для Росії новим Афганістаном, що приведе до краху режиму Путіна — основне питання, на яке шукають відповідь — всесвітньо відомий історик Юрій Фельштинський та екс-радник МЗС України Михайло Станчев. Гострий лікбез з авторськими ремарками від екс-радника й біографа Бориса Березовського охоплює драматичні моменти російсько-українського конфлікту — від давніх часів і до тепер, зокрема проблематику економічного та газового шантажу Росії,

Ренсом Ріггз «Бібліотека душ», Клуб сімейного дозвілля, 480 с.

Ціна: 88 грн*

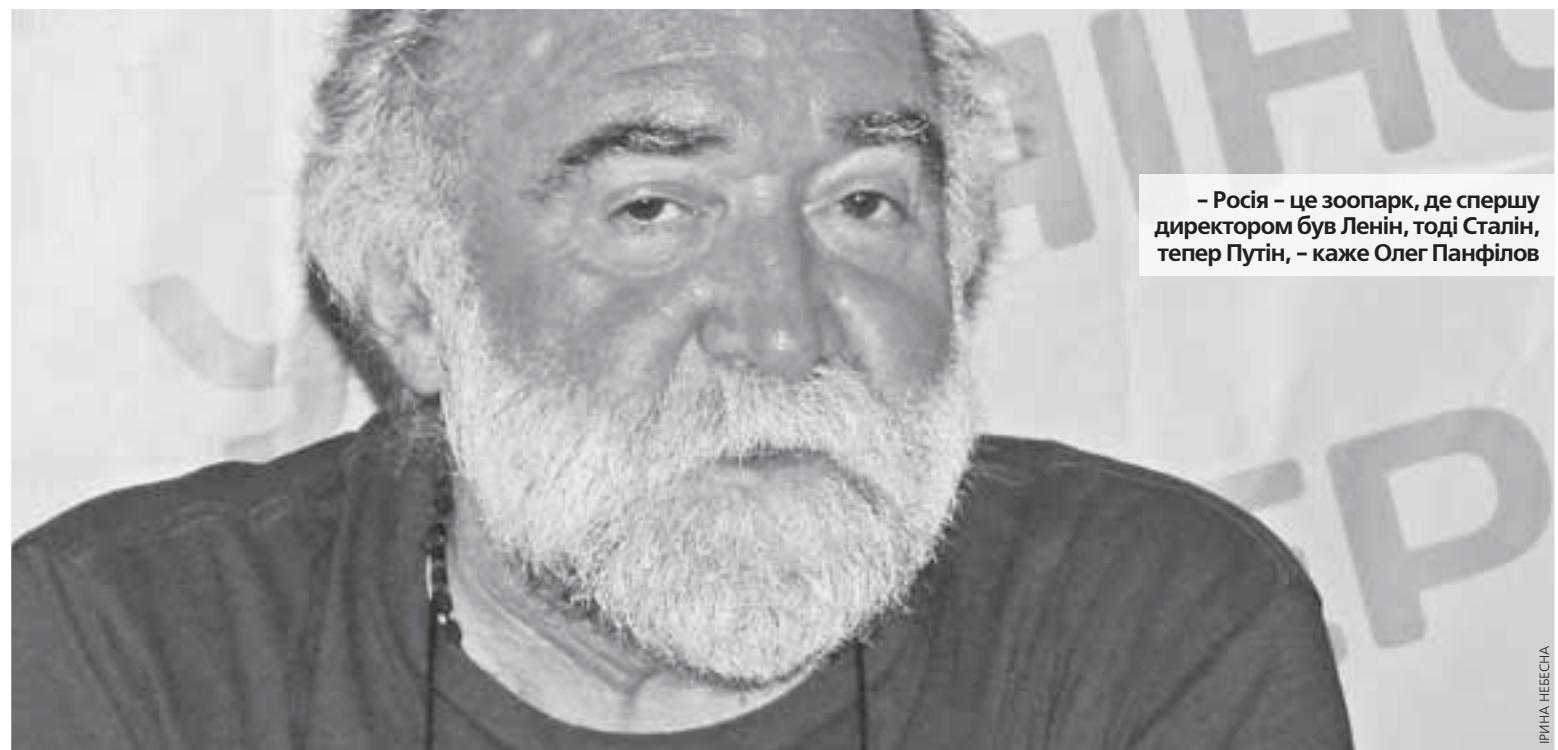

Абатон. Загадкове зникле місто, де в бібліотеці зберігаються душі великих дівчин... Старовинна легенда нагадає про себе, коли в пошуках викрадених дітей Джейкоб, Емма і вірний Едісон, сплутавши сліди переслідувачам у сучасному Лондоні, вирушають до вікторіанської Англії. У небезпечній подорожі в нетрі Дияволського Акра — петлі поза законом, де дуже легко приховати вкрадене, — їх супроводжують похмурий перевізник Харон, спокушений перспективами кар'єрного зростання, і прирученя Джейкобом порожнеча.

Але тут, біля самого лігва потвор, на них уже багато років чекає той, хто вірить у повернення бібліотекаря...

Книга проілюстрована унікальними старовинними фотографіями.

* Ціни в книгарнях можуть відрізнятися від вказаних

- Росія — це зоопарк, де спершу директором був Ленін, тоді Сталін, тепер Путін, — каже Олег Панфілов

ІРИНА НЕБЕСНА

«РОСІЯ ПОВТОРИТЬ ІСТОРІЮ СОЮЗУ»

Позиція ■ Чому росіяни так вперто чіпляються за історію зниклої імперії та чому не поважають свободи інших народів, у своїй книзі розмірковує професор та журналіст Олег Панфілов

ІРИНА НЕБЕСНА, 0-98-950-56-57,
IRYNA.NEBESNA@GMAIL.COM

Книга Олега Панфілова «Антирадянські історії» вийшла друком у тернопільському видавництві «Мандрівець», тож автор завітав у наше місто з її презентацією.

Олег Панфілов родом із Таджикистану. Потім працював у Росії, згодом переїхав до Грузії, громадянином якої зараз є. Він — автор 36 книг, професор Державного університету Ілії (Грузія). Як зізнається сам автор, ідея такої книги спала йому на думку минулого року саме в Тернополі.

— Я сидів в одному із ваших арт-пабів і подумав: чому б не написати книгу про справжню російську історію? — згадує пан Панфілов. — Адже українці знають свою історію, тому у них є бажання до боротьби. Чому ж такого немає в тих, кого називають «російськими»? Більшість росіян на чолі країни ми говоримо? — продовжує Олег Панфілов. — Та й сам я, у кого у паспорті писало «російський», насправді — нашадок греків.

Свою книгу автор не вважає науковим відкриттям, а каже, що вона відкриває людям очі. Бо всі факти відомі багатьом, просто про них мало говорять.

До слова, «Антирадянські історії» Олег Панфілов присвятив Валерії Новодворській, яка була його близьким другом. Як розповів сам автор, йому прикро, що вона не застала цієї книги, адже як історик вона її оцінила б.

Спільні історії 150 народів

— Розповісти правду важко, адже вона не завжди буває прямною. Що собою являє запис у графі «російський»? Чому ніхто

не задумувався, що в XV столітті у Московському княжестві було 1,5 млн. населення, а в ХХ-му «російських» стало 160 мільйонів? Вибачте, але однієї „Віагри“ було замало, щоб отак збільшилася кількість людей, — пояснює професор. — Справа в приєднанні півтори сотні різних народів до однієї країни. Яка в них могла бути спільні історії чи взагалі щось спільне? Тож у хід пішла брехня.

Якщо кожен росіянин почне копати, щоб зрозуміти своє справжнє походження, то половина стане татарами, як-от відомі Булгаков, Кутузов і Тургенев, третина — українцями, а решта віднайдуть серед своїх предків поляків, німців чи французів, переконує пан Панфілов.

— Далеко не треба ходити, варто лише глянути, ким за національністю були російські царі. Грозний і Годунов — татари, а матері останніх царів імперії були німкенями. То про яких етнічних росіян на чолі країни ми говоримо? — продовжує Олег Панфілов. — Та й сам я, у кого у паспорті писало «російський», насправді — нашадок греків.

Свою книгу автор не вважає науковим відкриттям, а каже, що вона відкриває людям очі. Бо всі факти відомі багатьом, просто про них мало говорять.

Журналістика та інформаційна війна

Головна небезпека інформаційної війни в Україні — велика кількість російськомовного населення, яке черпає новини на російських пропагандистських телеканалах, вважає грузинський професор, історик, політолог та письменник Олег Панфілов. Закидає він і укра-

їнській журналістиці, яка постійно оцирається на російських колег.

Росія — така країна, яка не боється за свою свободу, а постійно посягає на свободу інших, додає пан Олег.

— Якщо порівнювати ситуацію на Сході України та війну Росії і Грузії в 2008 році, то ситуація в Україні складніша. В Грузії молодь не зацікавлена говорити російською, у них це немодно і немає в цьому потреби. В Україні ж велика частка населення є російськомовною, звісно із проблемами, — пояснює Олег Панфілов. — Однак російська пропаганда значно ослабла від часів початку АТО. Адже усі їхні новини та сюжети — це брехня, яку в наш час легко перевірити.

Та якщо небезпека російської пропаганди стає другорядним явищем, то існує ще одна: українські журналісти часто використовують інформацію із російських ЗМІ, роблять матеріали, які базуються на аналітиці російських політолого-гів. Це неправильно, каже письменник. Українська журналістика має працювати з російськомовним населенням своєї країни. Інакше ситуацію не змінити.

«Росія розвалиться»

Якось у США Олега Панфілова попросили пояснити, чому коли в Росії вбивають журналіста, ніхто не виходить на вулиці, не влаштовує протестів у центрах міст?

— Мені було важко пояснити, тому я вигадав казку, в якій журналісти в Росії — вовки, — каже пан Панфілов. — І от уявіть собі: Росія — це зоопарк, де спершу директором був Ленін, тоді Сталін, тепер Путін. Спершу він випустив вовків із кліток, однак вони не звикли самі добувати собі їжу, — зазначає автор.

ДОВІДКА

Олег Панфілов народився в 1957 році в Ленінграді, колишня Таджицька РСР. Закінчив Ленінградський педагогічний університет, працював учителем малювання. В журналістиці Олег Панфілов із 1974 року — директор московського бюро Комітету захисту журналістів (Нью-Йорк). З листопада 2009 року постійно живе у Грузії.

ПИСАВ ПРО ДОСЛІДЖЕННЯ МАРСА

Фантаст ■ Проект MarsOne, за яким на Червоній планеті створять колонію землян, популярний у наші дні. Багато хто читав «Війну світів» Велса, а от про уродженця Тернопільщини Мирослава Капія, який писав про Марс, забули

ВОЛОДИМИР МОРОЗ, 0-67-307-55-58,
WOLODYMIR.MOROZ@G MAIL.COM

«Війна світів» Герберта Велса, марсіанська трилогія Едрага Берроуза, «Аеліта» Олексія Толстого — книги, на яких вросли сотні тисяч школярів по всьому світу. Їх знають, цитати із них можна зустріти в якості епіграфів. І, як це часто буває, українцям більше відомі іноземні автори, аніж свої. Так сталося зі спадщиною уродженця Тернопільщини Мирослава Капія — автора повісті про дослідження Марса «Країна блакитних орхідей».

Ця книга вперше побачила світ у львівському видавництві «Новий світ» у 1932 році. А потім про неї забули. Як і про автора.

Передбачив відкриття

Мирослав Капій був невигідним у часи СРСР, бо писав про незалежну Україну, як космічну державу. І байдуже було ідеологам до того, що він описав можливість створення багатьох винаходів, якот пристрою для відеоспілкування на відстані на зразок того, як тепер це робимо по «Скайпу», приладу для визначення точних траекторій космічних тіл, відкриття заводу автомобілів у Кременчуці тощо.

«Це дзвін слави із Київської Софії, вилітий на спомин тієї хвилини, коли то Великий Гетьман, прогнавши чужого наїздника з української землі, молився пе-

Мирослав Капій — уродженець Тернопільщини

їнської культури по всій Україні, а передусім у Києві. Це прагнення знайшло вираження у його творі в образі успішної співачки й танцівниці Марічки Калиниченко: «І несліс тони то сумні й потяжні, то знов безжурні, повні веселості безумної й немов буря: ота, що то зривається часом з карпатських верхів й нестремно несеться на долі...» Ну як тут не згадати, приміром, «Дікі танці»... Вже тільки через цо дещо дітище літератора заслуговує на те, щоб його перечитати. Тим паче, що «Країна блакитних орхідей» є у вільному доступі в Інтернеті. А ще ж хіба вас не цікавить, що сталося з Атлантидою?

Біографія автора

Шодо самого автора, то був він скромною людиною. Народився 5 травня 1888 р. у вчительській сім'ї в селі Коцюбинці теперішнього Гусятинського району. Дитинство провів у селі Іванівка біля Теребовлі, де його батьки вчителювали.

«Закінчив Тернопільську гімназію, відділення україністики й германістики філософського фа-

знати роботи у Східній Галичині — українців зумисне спрямовували у польські регіони для асиміляції. Під час польсько-українського конфлікту у 1944 р. Мирослав Капій із дружиною, яка була польського походження, та доночкою Святославою мало не загинули, засуджені польським підпіллям до страти.

Є інформація, що наш земляк у 1945-му викладав у гімназії у Відні. З того ж року він оселився у Косові на Гуцульщині, де ще до війни збудував, а за іншими даними — купив собі будинок на вул. Міцкевича, 19. Викладав там у середній школі. Помер 24 березня 1949 р. у Косові.

Спадщина земляка

Мирослав Капій усе життя творив. Ще юнаком став автором збірки «На цім подолі смутку» 1906-1907 рр., яку видати не вдалося і рукописи якої зберігають у Центральному державному історичному архіві у Львові. Там же — розвідка про Івана Вагілевича 1914 р.

Також уродженець Тернопільщини збирав фольклор. Його записи пісень, казок, легенд із сіл Іванівки та Костільників зберігають в Інституті мистецтвознавства, фольклористики ім. Максими Рильського у Києві.

Окрім того, уродженець Коцюбинців написав повість «Із-під срібного Сяну» 1937 р., збірку науково-фантастичних творів «Неймовірні оповідання» 1939 р. А от рукопис незавершеній повісті про Морозенка, як пишуть, втрачений. В Інтернеті, окрім «Країни блакитних орхідей», можна прочитати твори Капія «Гуцульський факір», «Талісман», «У святої Софії». Також літератор, який знову десяток мов, активно займається перекладами. На <http://chtyvo.org.ua/> можна завантажити його переклад «Чорної Індії» та «Зоря Півдня» Жуля Верна. Мирослав Капій переклав «Плесом Амазонки» і «Діти капітана Гранта» цього автора, «Монт Оріоль» Гі де Мор-

Обкладинка повісті «Країна блакитних орхідей» 1932 року, в якій Мирослав Капій писав про Україну майбутнього і дослідження Марса

Роман Жуля Верна «Зоря півдня» перекладений Мирославом Капієм і виданий Науковим Товариством ім. Шевченка у 1913 році

Обкладинка роману Жуля Верна «Чорна Індія» перекладеного Мирославом Капієм і виданого Михайлом Тараньком у 1930 році

пасана. Із німецької перекладав поезії Фрідріха Шіллера, Генріха Гайне, із норвезької — «Будівничий Сольнес» Генріха Ібсена. Були переклади з польської, російської... Але при всьому цьому Капія забули — він не вписувався. Пам'ять про нього відроджується у наші дні — вже є коротенькі біографії, а «Країну блакитних орхідей» навіть перевидали у Косові. Прочитайте — не пожалкуєте! Дізнаєтесь і про те, як покоління наших прадідів уявляло майбутню Україну і що думало про дослідження Марса.

РЕТРО НОВИНИ ПРО МАРС

Ще про людей на Марсі

• Один з Американських астрономів, Гамельтон, збирається видати обширну книгу про життя розумних істот на Марсі. Він впевнє, що на Марсі є інтелігентні істоти, при чому йому мало вдатися ствердити характер Марсової фльори.

«Діло», 26 грудня 1924 року

Телеграми до Марса

• Учені, яких цікавість перевищує інколи вперту цікавість дітей, хочуть конче ввійти в листові взаємини з Марсом... два професори, Англієць Робінсон... і Француз Сагон вислали дві радісні депеші на Марс... Робінсон запевнив журналістів, що відповідь прийде, бо... так повідомив його спритністю дух. Він знає навіть, хто више що відповідь. Одна його приятелька, душа якої блукає на Марсі. Називається вона трохи по марсівському: Оомаруруру...

«Діло», 7 грудня 1926 року

Чи Марс відзывається?

• Англійські астрономи запримітили щось у роді сигналів з Марса. Цілій тиждень що ночі в 10 год, появляється біля планети світляний метеор, що шезає в просторі. Деякі вчені висловлюють здогад, що це сигнали марсіян. Якби це було правда, то мешканці планети, може, щасливіші від нашої, мусять ще зажадати на нашу відповідь. Для такої відповіді треба нам світляного проміння шириною на 10 кілометрів. Апаратів для витворення такого світла поки що не маємо...

«Діло», 21 квітня 1929 року

Люди на Марсі

• Один паризький вчений, директор природописного музею, член академії Едмон Перре є описує в своїй книжці: «Життя на планетах» вигляд мешканців Марса. Отже «марсіяне» є русів, стрункі. Очі в них сині, велики. Ніс в них дуже великий, череп і грудна клітка дуже об'ємні, на томість кінчини (ноги і руки — ред.) дуже тонкі.

«Діло», 2 вересня 1929 року

Великий метеор

• Празька астрономічна обсерваторія повідомляє, що 14 квітня перелетів над Міунхеном великий метеор на висоті 150 кілометрів у напрямку на північний захід. Перелетівши чеський кордон, погас на висоті 39 кілометрів над Хемніц. Швидкість лету метеору була 50 кілометрів на секунду. Шлях, який він перелетів у 6 секундах, літак міг би зробити ледви в годині.

«Діло», 9 травня 1929 року

КІНО

кінотеатр
Сінема Сіті
тел. 47-77-37, квитки — 30-65 грн

«Геній»

Драма, комедія, мелодрама, фентезі, 20 липня, поч. — 12.30, 16.00, 23.10

«Льодовиковий період:
Курс на зіткнення»

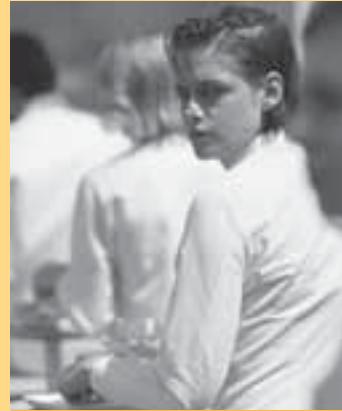
Анімація, комедія, 20 липня, поч. — 10.00, 12.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 22.00

«Круті стволи»

Пригоди, фантастика, екшн, 20 липня, поч. — 23.40

«Весільний погром»

Комедія, 20 липня, поч. —

«Рівні»

Драма, фантастика, з 21 липня

18.05, 20.00, 22.00, 23.55

«До зустрічі з тобою»

Драма, комедія, 20 липня, поч. — 0 13.50, 21.00, 23.55

«Півтора шпигуна»

Комедія, 20 липня, поч. — 0 10.20, 17.20, 21.30

кінотеатр

Палац кіно

тел. 52-33-33, квитки — 25 грн

Мультфільм

Або фільм для дітей на замовлення, 20 липня, поч. — 0 13.30

«На стилі»

Документальний музичний фільм, 20 липня, поч. — 15.00

«Жінка на подвір'ї»

Лірична історія кохання, 20 липня, поч. — 0 17.30

Postman зіграє акустику

Вокаліст інді-гурту 5 Vymir Костянтин Почтар презентуватиме новий альбом у Винніпі «Заратустра» 24 липня. Початок — 0 19.00. Вхід — 40 грн.

Postman виконає гостросоціальні пісні зі свого LP, який нещодавно видав. Акустика від вокаліста 5 Vymir — це гітара, гармоніка та щирі історії про життя, почуття та любов до рідного міста.

Приїдуть гурти з Америки

Концерт трьох гуртів буде у барі «Коза» 30 липня. Початок — 0 21.00. Квитки — 50 грн. Три гурти будуть у турах Європою і зайдуться одного вечора у Тернополі. Виступатимуть: Spirits (Бостон, США), Life in Vacuum (Ватерлоо, Канада) та місцеві Elephant Opinions. Замовлення за телефоном: 52-23-75. Квитки — на concert.ua.

Запрошуєть на метал

Фестиваль Carpathian Alliance Metal Festival Open Air 2016 відбудеться у Києві (парк Дружби народів) 29-31 липня. Початок виступів — 0 17.00. Виступатимуть: Blind Guardian (GER), Ensiferum (FIN), Solstafir (ISL), Primordial (IRL), Rotting Christ (GRC), Finsterforst (GER) та інші. Квитки — на concert.ua.

«Стопудівка» збере 40 гуртів

Фестиваль проходитиме у Дніпрі на Монастирському острові 5-7 серпня. Квитки — від 250 грн. Виступатимуть: Бабкин, «Бумбокс», «Друга ріка», «Антіліта», Epolets, O. Torvald, Kozak System, Red Wolf, Secret Guest, Женя Толочний, «Гражданин Топінамбур», «Вагоновожатые», «Масса причин» та інші.

Запрошує Zaxidfest

Фестиваль проходить у Родатичах під Львовом 19-21 серпня. Квитки: 450 грн (одноденний) та 750 грн (триденний).

На чотирьох сценах виступлять: Crystal Castles, Enter Shikari, Hollywood Undead, Oomph!, IAMX, Noize MC, Zdob si Zdub, Onuka, DevilDriver, We butter the bread with butter, Jamala та інші.

Respublica триватиме 4 дні

Фестиваль вуличного мистецтва проходить у Кам'янці-Подільському 1-4 вересня. У програмі виступи: Louna, The Hardkiss, «Скрябін», Kadavar, Animal ДжаЖ, «Вагоновожатые», Space of Variations, Epolets, Somali Yacht Club, «Дай Дарогу!», «Один в каное», Vivienne Mort, Арсен Мірзоян, «Моторролла» та інші.

КЛУБИ

ALLURE CLUB

просп. Злуки, 45, тел. 098-757-57-57

Найкращі ведучі

Вечірку "Кращі МС України" проводять щосуботи. На відівдувачів чекають МС з усієї країни, весела атмосфера, хіти та конкурси. Гостей розважатимуть DJ Sensey i Dj Misha Breez. Початок — 0 22.00. Вхід: для дівчат — 50 грн, для хлопців — 80 грн.

RIVERPOOL CLUB

вул. Чумацька, 14, тел. 067-350-18-81

The Subbotage Party

Щосуботи клуб запрошує потусуватися під найкращу музику за останні 30 років. До 23.00 — вхід безкоштовний, після 23.00 дівчатам — 40 грн, хлопцям — 80 грн.

Discohouse Friday Night

Щоп'ятниці для тернополян — вечори хаусу та лотерея для перших 99 відвідувачів із призами.

До 23.00 — вхід безкоштовний, після 23.00 — дівчатам — 30 грн, хлопцям — 60.

БУНКЕРМУЗ

бульвар ім. Т. Шевченка, 1, тел. 067-350-22-10

Щосуботи запальні сети готують дів з різних куточків України. Потужні біти та яскраві емоції чекають усіх на вечірці. Щосереди у закладі заточують підбори під запальні ритми латино. Для тернополян — сальса, бачата і меренге. Початок розваг — 0 20.00. Приходьте з друзями і заряджайтеся позитивом. Вхід — вільний.

OPERA

Клуб-ресторан щотижня пропонує такі вечірки: щочетверга — студентські вечірки (вхід 30 грн), щоп'ятниці — вечірки у стилі Maxim, щосуботи — Opera Club Show (вхід для хлопців — 50 грн, для дівчат — 30 грн). Упродовж тижня відвідувачі можуть взяти участь у караоке-вечірках. Початок розваг — щодня о 20.00.

ФІЛАРМОНІЯ

Філармонія на канікулах

Тернопільська обласна філармонія завершила черговий концертний сезон виконанням класичних творів. Для тернополян грали музиканти симфонічного оркестру під керівництвом диригента Мирослава Кріля та соліст-скрипаль Евген Кострицький (Одеса). Зуваха твори Чайковського, Лисенка, Скорика, Гомоляки, Колодуба. Чекайте на концерти у філармонії вже восени. Стежте за анонсами.

ВИСТАВКИ

Memento

Фотовиставка Анни Золотнюк, галерея «Бункермуз»

«Маріуполь на межі»

Виставка живопису і графіки О. Українцевої і Г. Торкаєнко у медац-проекті «У нас єдина доля — ім'я їй Україна», краєзнавчий музей

Витинанки Галини Дудар

Персональна виставка, краєзнавчий музей

«Живопис. Михайло Буга»

Персональна виставка львівського митця, художній музей

«Живопис. Ярослав Василик»

Меморіальна виставка, художній музей

«Україна і Тернопілля»

Живопис, художній музей

Георг Пінзель

Скульптура, постійна виставка, краєзнавчий музей

ТЕАТР

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ АКАДЕМІЧНИЙ ОБЛАСНИЙ МУЗИЧНО-ДРАМАТИЧНИЙ ТЕАТР ім. Т. ШЕВЧЕНКА

(бульв. Т. Шевченка, 6). Тел. 52-40-66, квитки від 50 до 80 грн, поч. — 17.00

Нові вистави — восени

Тернопільський академічний обласний український драматичний театр ім. Т. Г. Шевченка закрив театральний сезон 3 липня найсвіжішою прем'єрою — комедією американського драматурга Рея Куні «Смішні гроші». Нові вистави для тернополян готовують вже восени. Стежте за анонсами

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ТЕАТР АКТОРА ТА ЛЯЛЬКИ

(вул. Січових стрільців, 15). Тел. 52-49-54, квитки — 20 грн, поч. — 12.00, 14.30

«Смішні гроші»

Комедія, Р. Куні

«Небилиці про Курочку Рябу»

Закриття театрального сезону! Весела казка для дітей та їхніх батьків, А. Макеєв,

ТЕПЛИЙ САЛАТ ІЗ КУРКОЮ І СИРОМ-ФРІ

Смачно ■ «RIA плюс» розповідає про приготування фірмових страв у кафе, барах і ресторанах Тернополя

ІРИНА ЧУБАТА, 098-586-50-62,
IRYNA.CHUBATA@GMAIL.COM

Салат із ніжного курячого м'яса — новинка у меню ресторана „Авалон” на просп. Бандери. Смаколик ситний завдяки великому шматку м'яса і соковитий завдяки великій кількості овочів та зелені.

— До кінця липня плануємо запустити нове меню. Воно на 50% буде відрізнятися від старого. Тож скоро у нас з'явиться чимало смачних новинок, — розповідає шеф-кухар Дмитро Мариненко. — Це салат з італійського в'яленого м'яса — прощуюто з фірмовим соусом, гарнір — „Гратен дофіну” — картопля, запечена у вершках та молоці, грибний крем-суп,

Підготувати усі необхідні продукти для приготування теплого салату

Замаринувати м'ясо у спеціях і соєвому соусі, фету панірувати у крохмалі, обсмажити

Порвати листя салату, нарізати скибками помідор, гриби — пластинками

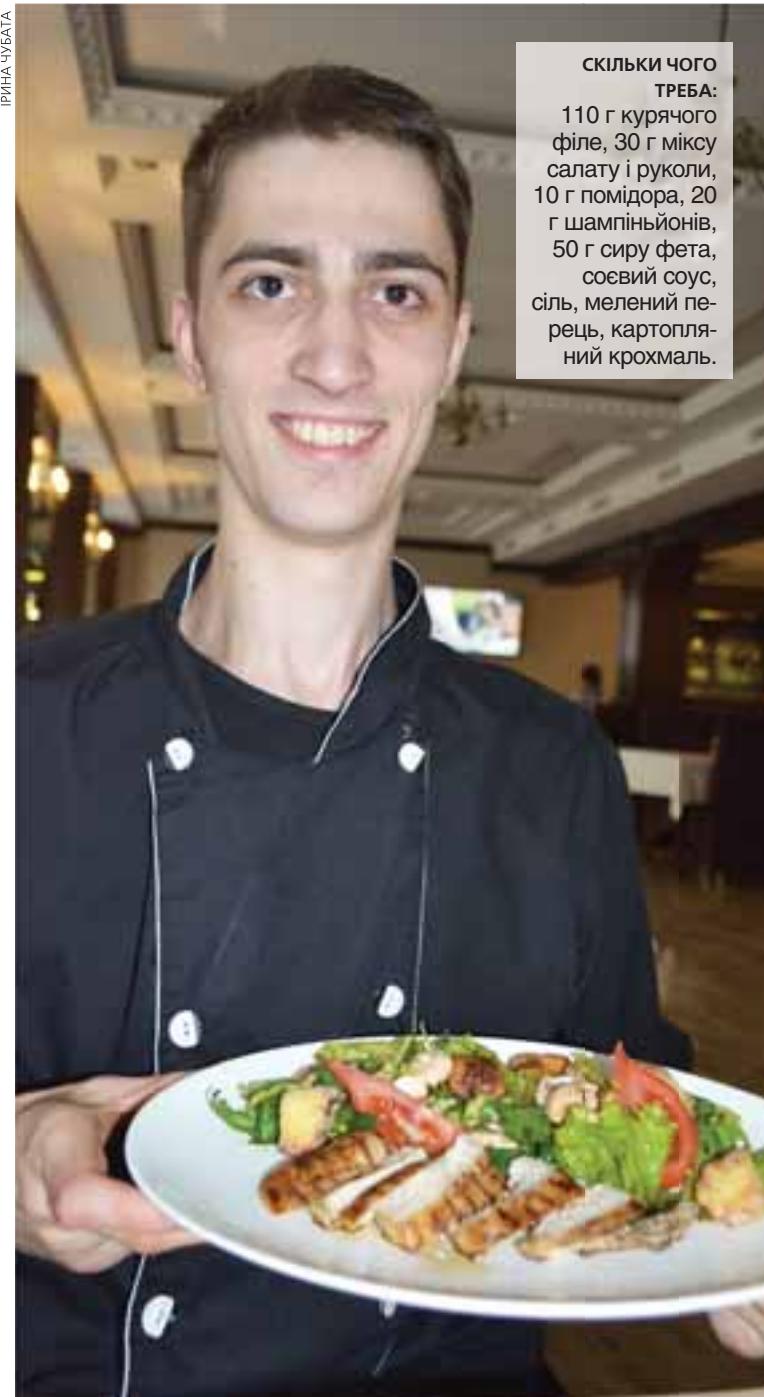
Підготовлені продукти обережно змішати, заправити соєвим соусом

Обсмажити філе на грилі до рум'яної скоринки, довести до готовності у духовці

М'ясо нарізати скибками і викласти на тарілку з овочами, подати теплим

Шеф-кухар Дмитро Мариненко (24 р.): — Теплий салат із куркою та смаженим сиром з'явиться у меню нашого ресторана наприкінці липня

її у крохмалі й обсмажує у фритторі до золотистого кольору.

— Обсмажування у фритторі на-дає кубикам сиру рум'яної скоринки і гарного кольору, — каже він.

Нарешті м'ясо обсмажилося, але воно ще не готове. Дмитро перевідає його на деко і ставить у параконвектомат доводити до готовності.

— За 5-7 хвилин курятина буде повністю готова до вживання, — назначає співрозмовник.

Овочі і гриби не вимагають такої тривалої обробки. Тож зелень просто рвуть руками, помідор нарізають скибками, а гриби — пластинками.

— Тепер усе обережно змішуємо і заправляємо соєвим соусом, — коментує свої дії хлопець.

Готове м'ясо він нарізає широкими скибками і викладає поряд із салатом. Салатну гірку прикрашає кубиками фети і скибками помідора. Ось і все. Поки салат не охолов, його треба з'їсти.

Вартість салату — 48 грн за 200 г.

скільки чого ТРЕБА:
110 г курячого філе, 30 г міксу салату і руколи, 10 г помідора, 20 г шампіньонів, 50 г сиру фета, соєвий соус, сіль, мелений перець, картопляний крохмаль.

Куряча грудинка з пармезаном

1 цибуля, 2 ст. л. оливкової олії, 800 г томатного соусу, 2 гол. часник, 3/4 ч. л. солі, 1 ч. л. цукру, 4 курячі грудинки, 2 яйця, 50 г панірувальних сухарів, 1/4 скл. оливкової олії, 100 г пармезану, 100 г моцарелі, сіль, щіпка душиці.

Приготувати томатний соус: дрібно натерти половину цибулі. Додати 2 ст. л.

оливкової олії і смажити на середньому вогні 2-3 хв. Додати здушений часник. Через хвилину — томатний соус, душицю, сіль і цукор. Варити на слабкому вогні без накривки 10-12 хв. Нагріти духовку до 200°C. Куряче філе відбити до 1 см у товщину. Посолити, поперчити. Змішати половину тертого

пармезану з панірувальними сухарями. Нагріти 1/4 скл. оливкової олії. Вмачати відбите м'ясо у збиті яйця, потім — у сухарі. Посмажити філе до появи рум'яної скоринки з кожного боку. Розмастити 3/4 томатного соусу по дну форми для випічки, викласти туди відбивні. Решту соусу вилити

зверху. Посипати тертою моцарелою. Пармезан, що залишився, викласти на відбивні. Запікати 20-25 хв.

Закусочний пиріг із курячої печінки і сердець

300 г курячої печінки і сердець, 2 цибулини, 1 морква, 10 ст. л. майонезу, 10 ст. л. сметани, 10 ст. л. борошна, 2 яйця, 1 ст. л. розпушувача для тіста, сіль, цукор, перець червоний мелений або паприка до смаку, олія.

Супродукти змолоти

разом із цибулею. Моркву натерти, пасерувати на олії 5 хв. Туди ж викласти печінку з цибулею, обсмажити на швидкому вогні. Посолити, поперчити, охолодити.

Приготувати тісто: майонез, сметану та яйця вимішати, посолити, попер-

чити. Додати борошно з розпушувачем. Тісто — як густа сметана. На деко викласти половину тіста, зверху начинку. Далі — решту тіста. Запікати в духовці на середньому вогні. Пиріг порізати шматками, посыпти солодкою паприкою.

Рецепти від тернополян

ФАРШИРОВАНІ БАКЛАЖАНИ, ПОМІДОРІ І КАБАЧКИ ВІД МЕДПРАЦІВНИКА ГАЛИНИ ПІДГІРНОЇ (40 р.):

— Баклажани треба розрізати поздовж, посолити, щоб пустили сік. Відділити рідину і посмажити з обох боків на олії. Майонез змішати з часником і змастити кожну пластинку баклажана. На край по-класти кружальце помідора і копчену ковбаси. Згорнути рулетом і скріпити зубочисткою.

Фаршировані кабачки: малій кабачок розрізаю навпіл, вибираю середину. Варю у соленій воді до напівготовності. Заповнюю фаршем, запікаю у духовці. Перед подаванням до столу поливаю сметаною.

Дрібно нарізати печериці та цибулю, обсмажити на олії. Заправити майонезом, додати сіль і перець за смаком. Нафарширувати цією масою помідори.

9446

Ваші відгуки про послуги у Тернополі
Тернополян залишили свої відгуки на сайті

20.ua

371706_26.htm

**Наші біатлоністи —
у призерах**

• Переможцями та призерами відкритого чемпіонату Ново-яворівська з літнього біатлону стали учні тернопільської обласної спортивної школи з біатлону.

На Львівщині наші біатлоністи здобули одразу кілька нагород. Медалі додому привезли Наталія Дячук, Іванна Пазинюк, Дарина Гавришук, Іван Рогацький та Мажена Зорій.

Тренуються спортсмени під керівництвом заслуженого тренера України Ігоря Починка та тренера-викладача Світлани Крикончук.

**«ДСО» — лідер
міських змагань**

• Перше коло чемпіонату міста з футболу нещодавно завершилось у Тернополі. Участь у турнірі беруть шість команд.

За підсумками першої частини чемпіонату лідирує команда «ДСО», яка набрала 12 очок. Стільки ж очок — у команди «ДЮСШ», щоправда, вона поступається «ДСО» за додатковими показниками. Третє місце після першого кола утримує «Педліцей» з 10-ма очками.

Сім очок — в активі ФК «Біла», три бали має «Апостол». І лише команда «Колос» після першої частини міських змагань не спромоглася набрати жодного очка, програвши усі зустрічі.

**Виступив
у Німеччині**

• Вихованець тернопільської школи греко-римської боротьби Андрій Антонюк узяв участь у Міжнародному борцівському турнірі GRAND PRIX GERMANY 2016.

Змагання відбулися у німецькому Дортмунді. За нагороди змагалися кращі борці світу. Наш земляк у підсумку посів п'яте місце у своїй ваговій категорії. Тренер тернопільського спортсмена заслужений тренер України Андрій Телебан.

ТЕРНОПІЛЬСЬКА «НИВА» ЗА РІК ХОЧЕ ПОВЕРНУТИСЬ У ПРОФЕСІОНАЛИ

Мета ■ Футболісти «Ниви» у першій частині сезону змагалися одразу на трьох фронтах. Тренер відзначає прогрес своїх молодих підопічних

АНДРІЙ ТИХІЙ, 0-97-636-12-34,
ANDRIY.TUKHYI@GMAIL.COM

Перше коло чемпіонату Тернопільської області з футболу тернопільська «Нива» завершила на третьому місці. У Кубку області команда чекає на свого суперника у півфіналі.

Нагадаємо, що «Нива» 2016 рік розпочала в аматорських змаганнях. Команда заявила на чемпіонат Тернопілля, а також взяла участь у чемпіонаті України серед аматорів. На груповому етапі тернополяни посіли друге місце, не зумівши пройти далі.

— Команду ми почали будувати з нуля, — каже головний тренер футбольного клубу «Нива» Петро Бадло. — В основному кістяк команди складають молоді місцеві футболісти, але є у нашему складі кілька досвідчених гравців, навколо яких і будуємо нову команду. Виступи в аматорських змаганнях дозволили нашій молоді відчути дорослий футбол, пограти із серйозними командами. Для наших гравців це був хороший досвід, який допоможе їм прогресувати.

В обласних змаганнях тернополяни після першого кола посідають третє місце, поступаючись лише командам із Великих Гаїв і Теребовлі.

— Цього року рівень обласного чемпіонату піднявся — практично усі команди рівні за класом, — констатує Петро Бадло. — Більшість матчів ми виграли, але були і дві прикірі поразки. Кінцівку чемпіонату провели дещо невпевнено, тричі зігравши внічию. Наші моло-

FONIVA.COM

У складі тернопільської «Ниви» виступають переважно місцеві вихованці футболу

ді ще поки бракує стабільноти, але команда помітно прогресує. Завдання виграти чемпіонат області у нас немає. Головна наша мета — награти молоді для повернення у професійний футбол наступного року. З цих футболістів і буде формуватися команда для виступів на вищому рівні.

До слова, «Нива» уже цього року могла подавати заявку для участі у Другій лізі. Проте керівництво команди вирішило не поспішати із переходом у професійний футбол.

— Команді потрібна зіграність, взаєморозуміння, — каже Петро Бадло. — За кілька місяців цього добитися важко. Тому керівники «Ниви» прийняли рішення відкласти наше повернення у професіонали. Цей рік ми присвятимо формуванню хорошої команди, щоб у Другій лізі одразу ж вирішувати певні завдання. Крім того, на базі нашого спортивного комплексу «Ватра» уже розпочали будівництво стандартного футбольного поля зі штучним покриттям. А незабаром розпочнеться будівництво нашого нового стадіону, де плануємо грати у Другій лізі.

Наразі футболісти «Ниви» пе-

ребують у відпустці. Друге коло чемпіонату області стартує лише 14 серпня. А 10-го числа тернополянам треба буде зіграти перший півфінальний матч Кубка області. У середині серпня «Нива» розпочне виступи і в аматорському чемпіонаті, який змінює свій формат.

— У новому сезоні аматорської

ліги планують створити три групи за територіальним принципом, — пояснює Петро Бадло. — Це буде великий повноцінний чемпіонат, де братимуть участь команди з усіх куточків України. Перша частина чемпіонату відбудеться цього року, а друга — уже наступного. Це буде перехідний етап перед стартом у Другій лізі.

ДОВІДКА

Результати матчів футбольного клубу «Нива» у чемпіонаті України серед аматорів, чемпіонаті та Кубку області.

Чемпіонат аматорів:

ФК «Вінниця» — «Нива» 0:0, «Агробізнес» — «Нива» 2:0, «Нива» — «Тепловик-Прикарпаття» 3:0 (Алексевич, Яневич, Шевченко), «Нива» — ФК «Вінниця» 0:0, «Нива» — «Агробізнес» 0:0, «Тепловик-Прикарпаття» — «Нива» 1:1 (Бабин).

Чемпіонат області:

«Зброч» (Підволочиськ) — «Нива» 0:2 (Кохман, Понедельник), «Нива» — «ДСО-Поділля» 1:0 (Шевченко), ФК «Козова» — «Нива» 1:0, «Нива» А. (2)).

Спортивне свято мандрує дворами Тернополя

АНДРІЙ ТИХІЙ, 0-97-636-12-34,
ANDRIY.TUKHYI@GMAIL.COM

З нагоди проведення 31-х Олімпійських ігор у Ріо-де-Жанейро Тернопільський міський центр фізичного здоров'я проводить цикл спортивних заходів «Спорт у кожному дворі».

За задумом організаторів, такі змагання для дітей та дорослих відбуватимуться у всіх мікрорайонах Тернополя. Перше свято «Спорт у кожному дворі» було 7 липня у дворі будинку на вул. Стуса, 10. Організатори присвятили його водним олімпійським видам спорту.

А 12 липня таке свято приймав мікрорайон «Аляска». Наймолодші тернополяни мали зможу взяти участь у танцювальній роз-

минці, забігу, веселих естафетах та Олімпійській вікторині. Для малечі також організували конкурс на кращий малюнок про олімпійські види спорту. Організатори спортивного свята не оминули увагою і дорослих жителів мікрорайону. Вони взяли участь у вікторині та отримали призи від партнерів заходу.

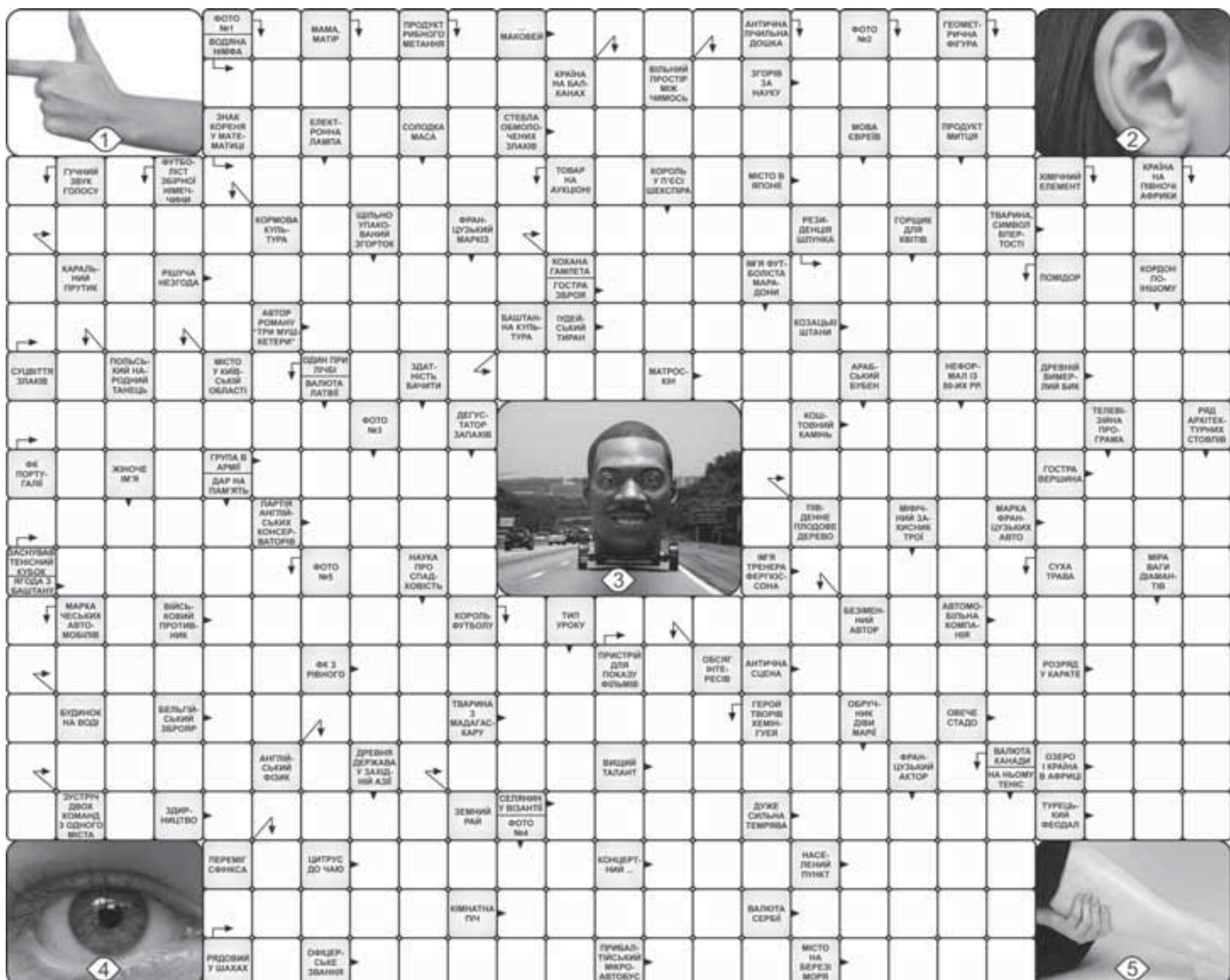
Родзинкою свята на «Алясці» стало спільне побажання усіх учасників для українських спортсменів, які поїдуть на Олімпіаду. Зокрема тернополяни підтримали свого земляка Олександра Тугарева, який змагатиметься у Ріо у віндсерфінгу.

Наступні заходи у рамках проекту «Спорт у кожному дворі» відбудуться на «Східному», «Дружбі» та Центрі.

TMCZNBLOGSPORT.COM

Свято спорту на «Алясці» зібрало чимало учасників — як дітей, так і дорослих

***
Міністерство оборони оголосило створення військової «піраміди»:
Кожного, хто приведе з собою у військомат ще трох «клієнтів», звільняють від служби в армії.

***
На прийомі у психіатра:
— Докторе, у мене у домі меблі розмовляють.
— Цікаво. І як це відбувається?

— Сплю я з дружиною, а шafa говорить: «По-моєму, твій заснув».

Дружина йому: «Так, заснув».

Шafa: «Ну, тоді я пішов!»

А я йому: «Куди це ти пішов? Я за тебе ще кредит не виплатив!»

***
Чоловік говорить дружині: Слухай, чому в порнофільмах жінки завжди стогнуть, а ти мовчиш?

Дружина: А що потрібно стогнати?

Чоловік: Звичайно, це ж так збуджує!

Дружина: Ну ти мені тільки скажи, коли потрібно, і я стогнатиму.

Настала ніч.

Дружина: Стогнати?

Чоловік: Давай!
Дружина: Ох-о-о-ох, г-р-о-ш-е-й н-е-м-а-е, я-к ж-и-т-и?

***
— Докторе, подивіться хворого?
— Та що я, хворих не бачив!

— Що може бути гірше, ніж надкусити яблуко і побачити там черв'яка?

— Надкусити і побачити півчерв'яка!

***
Люсю, а в тебе є хлопець?

— Ні.

— Як?! У такої милої, розумної, красivoї, стрункої і чарівної дівчини немає хлопця?!

— Помер від щастя.

***
Розумні люди не ображаються, а відразу починають планувати помсту.

***
Я поїла його три дні, а потім притягла у загс і кажу:

— Ми на пошті, тобі прийшла бандероль. Розпишися!

***
КРИМ. До української військової частини на БТР під'їжджала обробна до зубів група «туристів» у військовій

формі, без знаків розпізнавання. Зупинилися і кричать:

— Здавайтеся!

— Пішли в баню!

— Обороняйтеся!

— Пішли в баню!

— Та хоч переночувати пустіть.

— Сто баксів з рила!

— Ну нічого собі розцини.

— А ви що хотіли? Курортний регіон...

***
— Коханий, ти купиш мені дорогу туш?

— Так.

— А підводку?

— А під водку ти і так гарна.

***
Приклад чоловічої логіки: вихідні, прибирання... По яких каструлях треба постукати, щоб виліз містер Пропер?

***
— Мій чоловік кинув пити завдяки спорту.

— А завдяки якому спорту?

— Боксу.

— Він почав займатися боксом?

— Не він, а я.

ВІДПОВІДІ НА СКАНВОРД НАДРУКОВАНІЙ В «RIA ПЛЮС», № 28

— Татусю, коли я виросту, буду такою гарною, як ти?
— Ну, я думаю, ти будеш такою гарною, як мама.
— Ні, як мама — це довго! Я бачила, як вона спочатку наносить крем, потім підводить очі тушшю, а губи малює помадою, потім робить зачіску. А ти встав, вмівся — і вже красивий!

***
Головний редактор: Володимир Мороз, 067-307-55-58.
Верстка: Юрій Карпук.
Коректура: Ірина Чубата.
Відділ реклами: 43-00-50.
Відділ кур'єрської служби та передплати: Лілія Павличин, 0-95-837-87-14.
Номер набраний та зверстаний комп'ютерним центром RIA.
БАНКІВСЬКІ РЕКВІЗИТИ
ексклюзивної рекламної агенції
ТОВ «Медіа Дім RIA»:
р/р 26006000416776
код ЄДРПОУ — 34377553
в ВАТ «Укreximbank»,
м. Тернопіль, МФО 302429,
свід. про реєстр. плат. ПДВ № 100065551.
Інд. податк. номер 343775502080.

ТИЖНЕВИК «RIA ПЛЮС»

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації «RIA плюс» №507-107 ПР, серія ТР, видане 10.08.2011 р. Державним комітетом телебачення і радіомовлення України. Засновник ТОВ «RIA Холдинг». Видавець з 2006 року – ТОВ «Видавництво «RIA»; адреса: 21032, м. Вінниця вул. Ширшова, 3а

Газета є членом «Української Мережі Оголошень».

Газета є членом Всесвітньої Газетної Асоціації

Безкоштовне розповсюдження друкованого ЗМІ оплачено рекламодавцем.

Реклама позначається реєстраційним номером та друкується відмінним від основного шрифтом. Матеріали у рубриках «Новини компаній», «Шопінг», «Політична позиція» та «Прес-служби» публікуються на правах реклами. Редакція не завжди поділяє думки авторів та не несе відповідальність за тексти реклами й оголошень. Передрук матеріалів — тільки з дозволу редакції.

Буквосолучення RIA, RIA, RIA (а також у сполученні з будь-якими словами та висловами),

графічні зображення вказаного, заборонені для копіювання згідно з авторськими правами.

Тижневик «RIA плюс» доставляють за передплатою підприємствам Тернопільщини та провідним підприємствам України.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ

м. Тернопіль, вул. Дубовецька, 16 (колишній будинок офіцерів). Працюємо 9.00-18.00.

Поштова адреса: 46001, м. Тернопіль, вул. Дубовецька 16.

Телефони редакції:

(0352) 43-00-50, 43-00-56

Телефони кур'єрської служби і передплати:

(0352) 43-00-50, 43-00-56

«RIA плюс» в Інтернеті: <http://20minut.ua>

ПРАВИЛА ПОДАЧІ ОГОЛОШЕНЬ ЧИТАЙТЕ

НА 3-СТОР. БЛОКУ «РОБОТА»

Інформація для публікації надається інформаційним агентством ТОВ «Видавництво «RIA»; код ЕДРПОУ 34095069; адреса: 21032, м. Вінниця вул. Ширшова, 3а; свідчото про державну реєстрацію інформаційного агентства як суб'єкта інформаційної діяльності серія KB №194-57Р від 12.08.2009 р.

Головний редактор: Володимир Мороз, 067-307-55-58.

Верстка: Юрій Карпук.

Коректура: Ірина Чубата.

Відділ реклами: 43-00-50.

Відділ кур'єрської служби та передплати:

Лілія Павличин, 0-95-837-87-14.

Номер набраний та зверстаний комп'ютерним

центром RIA.

Віддруковано в друкарні «Прес Корпорейшн Лімітед»,

м. Вінниця, вул. Чехова, 12а, тел. 0-432-55-63-97.

Тираж 27541 примірник. Зам. № 161228

АНОНС

WWW.20MINUT.UA • RIA №29, 20 липня 2016

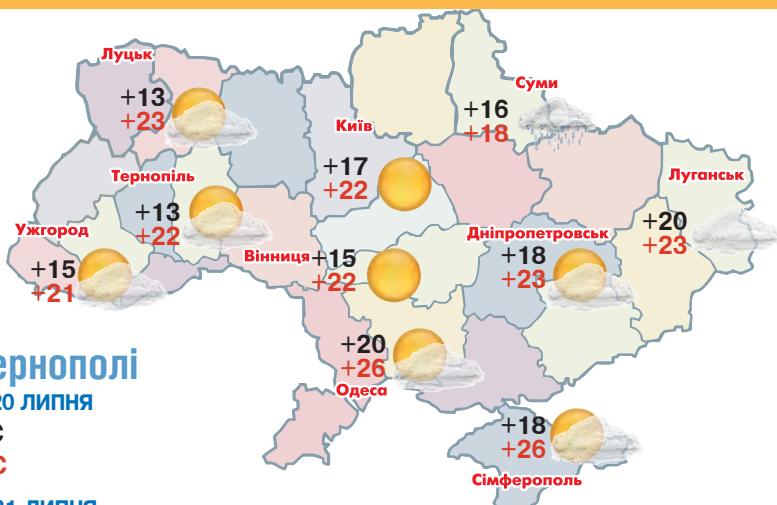

Лілія Мусіхіна – про своє життя

Три роки тернопільська волонтерка Лілія Мусіхіна без вихідних, відпустки, зарплати і з ненормованим робочим днем працює, аби допомагати українським воякам і їхнім родинам.

Читайте у "RIA плюс" від 27 липня

**СПОНСОР
ПРОГНОЗУ
ПОГОДИ**

Погода у Тернополі

СЕРЕДА, 20 ЛИПНЯ

+13°C
+22°C

ЧЕТВЕР, 21 ЛИПНЯ

+14°C
+21°C

П'ЯТИЦЯ, 22 ЛИПНЯ

+16°C
+25°C

СУБОТА, 23 ЛИПНЯ

+14°C
+26°C

НЕДІЛЯ, 24 ЛИПНЯ

+17°C
+24°C

**Склад
МЕБЛІВ та
МАТРАЦІВ
ШАФИ-КУПЕ**
www.nashi-mebli.com.ua
НАШІ МЕБЛІ
вул. Живова, 41
(навпроти автовокзану)
(096) 276-14-40

ЧАРТЕРНІ АВТОБУСНІ РЕЙСИ
НА УЗБЕРЕЖЖЯ ЧОРНОГО МОРЯ через кожні 5 днів
-смт. Залізний порт
-смт. Лазурне
(Херсонська обл.)
НИЖЧА ЦІНА НІЖ НА ІНШИХ
ВИДАХ ТРАНСПОРТУ
(097) 87 21 578 (050) 145 77 36 (096) 42 86 717
надасмо інформацію
про проживання і
харчування.
www.krebovo.com
e-mail: GritP@ukr.net

Автобусні чартерні рейси
Ауралплюс
Болгарія, Туреччина, Чорноморія, Хорватія, Словенія, Залізний Порт, Лазурне, Одеса, Затока, Карпати, авто, автобус, автогрупи, екскурсії, відпочинок
тел.: 243-49-88, 23-61-31, (096) 347-24-98

КРЕДИТ
“БЕЗ ПЕРЕПЛАТ”
до 900 000 грн.
м. Тернопіль, вул. Медова, 18
тел.: 068-60-53-403

Гороскоп

ОВЕН

Тиждень мине у робочій метушні і домашніх клошотах. З четверга вам доведеться працювати наполегливо і багато. Результат призведе до появи привабливих перспектив.

ТЕЛЕЦЬ

Буде шанс підвищити соціальний статус. У четвер проаналізуйте стосунки з оточуючими, інакше вони зайдуть у глухий кут. Вибачте старі образи і подумайте про нові справи.

БЛИЗНОКИ

Начальство вас цінує, проблем у спілкуванні з колегами не буде. У другій половині тижня відкриються нові перспективи на роботі. Це дасті моральне і матеріальне задоволення.

РАК

Намагайтесь зловити хвилю і утримуватися на ній. Не варто вирізнятися на тлі колективу. У неділю вам вдасться вирішити велику частину давніх проблем.

ЛЕВ

Доведеться переробляти частину справ чи повернутися до відкладених через обставини. Не в усьому варто брати участь. У кінці тижня можуть бути проблеми з дітьми.

ДІВА

Надійде багато цікавих пропозицій на роботі, але не варто поспішати з прийняттям рішень. У спілкуванні з діловими партнерами стежте за висловлюваннями.

ТЕРЕЗИ

Вдалий час для планування. В особистому житті уникайте бурхливих емоцій. На роботі дійте активно. Оточуючі підтримають ваші ідеї. Всі справи завершить до суботи.

СКОРПІОН

Вдалий тиждень для завершення розпочатих справ. Не підпускати до себе смуток. У четвер будуть вдалими поїздки. Сміливо руйнуйте старе і створюйте нове.

СТРІЛЕЦЬ

Не приймайте поспішних рішень і не вважайте себе жертвою. Наполегливо працюйте на майбутнє. У п'ятницю проведіть вечір у комфортній обстановці.

КОЗЕРІГ

Ваші ідеї та плани на роботі і вдома будуть успішними. Небажано під час роботи довго розмовляти по телефону, це може викликати невдоволення колег і начальства.

ВОДОЛІЙ

Зможете досягти свою мету. У середу можливі проблеми юридичного плану, з якими вдасться впоратися. Близькі люди проявлять турботу, увагу, відчуєте їхню допомогу.

РИБИ

Тиждень наповнений зустрічами і подіями. Він ідеально підходить як для відпочинку, так і для праці. Не забувайте про друзів, які потребують вашої допомоги.

ФОТОКОНКУРС

ЛІЛЯ
23 РОКИ

Люблю подорожувати, занятийся
ланчами і просто люблю жити.

КОЖНА ТЕРНОПОЛЯНКА
МОЖЕ ВЗЯТИ УЧАСТЬ
У КОНКУРСІ

Для участі достатньо заповісти
форму "Візьміть участь"
на сайті [moe-misto.ua](http://miss.moe-misto.ua).

ПАРТНЕРИ:

центр естетичної косметології

LUPYCHUK
LESLIA

Індивідуальний прийом веде легендарна

ГАННА

Багато років Ганна пропускає чужий біль через своє серце, змінює долі людей, дарує їм щастя. Ганна захищить від біди і несприятливих подій та вчинків. Якщо ваші кохання, благополуччя, бізнес чи сімейні узи під загрозою, вона допоможе вам все владнати. Ганна виводить з пригнічення, коригує карму, позбавляє від впливу чорної магії, звільнить вас від всіх видів причини, навроків, чаклунства, переляку, родового прокляття, «віночка безшлюбності».

Ганна чекає вас з 10.00 до 13.00 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30 липня за адресою:

м. Тернопіль, вул. І. Франка, 5 (навпроти кінотеатру ім. І.Франка).
Можна придбати методичні посібники, амулети, фотографії.

377218_999

СЛУЖБА ДОСТАВКИ ВОДИ
в квартири та офіси

“Криниця”

тел.:
(0352) 42 08 96
(067) 86 490 38

www.krinitsa.tl.ua